

UMUDUN KADINLARI DERGİ KÜNYESİ

Sayfanın sol üst köşesinde üst bilgi olarak derginin logosu yer alıyor. İki bulut arasından doğan güneş görüntüsü. Bulutlar mavi, güneş sarı. Görüntünün üstünde yarım ay şeklinde dizilmiş umudun kadınları yazısı. Altında düz biçimde dizilmiş “yazılı, sesli aylık dergi” yazısı. Yazılar mor.

Umudun Kadınları Yazılı ve Sesli Aylık Dergi

Yıl 1, Sayı 3, Nisan 2022

Yayın Kurulu Üyeleri: Aynur YURTSEVEN, Ece OKŞAR, Emine KAMÇI, Emine ORTAKAYA, Selvet BAYRAKTAR TOKAT, Sultan ÇAMUR KARATAŞ, Şule SEPİN İÇLİ

Seslendirenler: Ece OKŞAR, Sultan ÇAMUR KARATAŞ, Zeynep KILIÇ.

İletişim

[Web sitesi: www.umudunkadinlari.com](http://www.umudunkadinlari.com)

[E-posta: umudunkadinlari@gmail.com](mailto:umudunkadinlari@gmail.com)

[You tube Kanalı: umudun Kadınları](https://www.youtube.com/channel/UCemhgfNg5mivFwRrJPO9FZQ)

<https://www.youtube.com/channel/UCemhgfNg5mivFwRrJPO9FZQ>

[Twitter: Umudun Kadınları Dergi@KadUmudun](https://twitter.com/KadUmudun)

<https://twitter.com/KadUmudun>

[Facebook: Umudun Kadınları Dergi](https://www.facebook.com/Umudun-Kad%C4%B1nlar%C4%B1-Dergi-107662891830597/?ref=page_internal)

https://www.facebook.com/Umudun-Kad%C4%B1nlar%C4%B1-Dergi-107662891830597/?ref=page_internal

Podcast: <https://umudunkadinlari.pinecast.co>

Spotify: Umutcast

<https://open.spotify.com/show/4dXloiKbJfotbfwzCViJkv?si=AtOlAzdS3Os2LztQjdw>

[A](#)

[WhatsApp: Şule SEPİN İÇLİ: 05323604831](https://www.whatsapp.com/channel/00299107662891830597)

[Sultan ÇAMUR KARATAŞ: 05065140294](https://www.whatsapp.com/channel/00299107662891830597)

UMUDUN KADINLARINDA BU AY

YAZAN: Şule SEPİN İÇLİ

Sulesepin06@gmail.com

Nisan sayımızdan bizi dinleyen, yazılarımızı okuyan, dergimizi paylaşan ve yaygınlaştıran herkese merhaba. Nisan ayı geldi çattı. Bahar istediğimiz gibi gelmedi. Baharın sıcaklığını hissettirmesi umuduyla başlayalım mı? Bakalım kimler, neleri anlatmış bu sayımızda.

‘Kurtlar Sofrası’nda’ Emine Ortakaya, kadınların nafaka hakkına çarpıcı örnekler vererek nafaka hakkının savunulmasının ne kadar gerekli olduğunu vurgulamış, ‘ah, keşke şu yoksulluk nafakasını hep kadınlar erkeklere ödeyeydi!’ yazısında.

8 martın Dünya Kadınlar Günü olması için mücadele eden bir kadın daha var, Clara Zetkin ile birlikte. Rosa Luksenburk’u nasıl unutabiliriz? Turhan İçli, ‘Tarihin Kadın Yüzleri’ Köşemizde, ‘Spartakist Devrimin Gözü Pek Kızı Rosa Luxemburg’ adlı yazısıyla tanıtmış bize Roza Lûxanburg’u.

Özgün kitap anlatımları, kadınların sanat haberleri, daha neler neler var, “Sanatın Kadın Sesleri” köşemizde. Yine Selvet Bayraktar Tokat arkadaşımız derledi bu haberleri.

Bayramlarda, özel günlerde yüzlerce video yapılır. Biz de izleyip beğendiklerimizi çevremizle paylaşıyoruz. Sultan Çamur Karataş da çok anlamlı bir video gönderdi 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramıyla ilgili. Bakalım videoyu nasıl yorumlamış? Bizim tepkilerimiz nelermiş? “23 Nisan Ulusal Egemenlik Ve Çocuk Bayramı” yazısına kulak verelim o halde.

Yeni bir yazarımız katıldı aramıza. Otistik oğluyla deneyimlemiş, çocukların kendilerini ifade etmede yaşadıkları sorunları. Bir başlangıç yapmış Menekşe KOÇAK. O halde hep birlikte gidelim “Duygularımızı İfade Edebiliyor Muyuz? köşemize.

“Rol Modellerimiz” köşemizde, Şule Sepin İçli Kadriye Akyazı’yı konuk ediyor. Takı-tasarım yapma öyküsünü paylaşmış bizimle.

Emine Kamçı bakalım neyi deneyimleyip anlatmış “Deneyimlediklerim” Köşemizde? “Temizlik Yaparken Elinizin Ulaşamadığı Yerler İçin Nasıl Bir Çözüm Üretiyorsunuz?” yazısından birlikte öğrenelim.

İkinci bir yeni yazarımız da Nurşen Korkmaz. Şiddet görme olasılığı olan tüm kadınlara yönelik bir telefon uygulamasından söz ediyor “Kades” adlı yazısında.

Şükriye Ece Abay ile yolumuz bir söyleşide kesişti. İletişim konusunu toplumsal cinsiyet eşitliği bakış açısıyla anlatmıştı. Söyleşiyi çok beğendik ve bize yazmasını istedik. O da seve seve kabul etti ve yazdı. Gidelim bakalım “Dengede Kalmak” Köşemize. “Toplumsal Cinsiyet ve İletişim” yazısına uğramadan geçmeyin.

Kazalar habersizce gelir. İşte Şule Sepin İçli başına gelen talihsiz olayı anlatıyor. Çift engelli olmayla nasıl yaşanır, nasıl baş edilir, bunları anlatmış dilinin döndüğünce. “Kör Topal Dünya” diyor.

“Çoğalalım Çoğaltalım” Köşemizde, hak savunuculuğu yapan örgütlerle buluşuyoruz. Sultan Çamur KARATAŞ Pir Sultan Abdal Kültür Derneği Mamak Şubesi Başkanı Fadime Türkyılmaz’ı konuk etmiş. Bir örgüte kadın eli değince nelerin değiştiğine yakından bakalım.

Selvet BAYRAKTAR TOKAT, “Kadının Güncesinde” öğretici haberlerle buluşturuyor bizi, tabi İstanbul sözleşmesini de unutmamış.

Selvi Boylum Al Yazmalım köşemizde, bu sayımızın 3. yeni yazarı Özlem Göktoğan arkadaşımız. “Engel Sizsiniz” adlı öyküsünde bize sesleniyor.

“Yüreğimizden Taşanlar köşemizde Hasibe BOZTEPE ödül aldığı bir şiirini paylaşıyor bizimle. Duygulu anlatımıyla “Senin Adın Işık Olsun” diyor. Kim için diyor acaba?

“Umut Şarkıları” köşesiyle bitirelim isterseniz bu sayımızı. 4. Sayımızda buluşmamız umuduyla.

KURTLAR SOFRASI

AH, KEŞKE ŞU YOKSULLUK NAFAKASINI HEP KADINLAR ERKEKLERE
ÖDEYEDİ!

YAZAN: Emine ORTAKAYA

e_mine_ortakaya@hotmail.com

İstanbul Sözleşmesi tartışmalarının gölgesinde kaldı ama yoksulluk nafakası sorunu tüm hızıyla devam ediyor. Aslında, ortada bir sorun yok. Türk Medenî Kanunu’nun 175. Maddesi açık: “Boşanma yüzünden yoksulluğa düşecek taraf, kusuru daha ağır olmamak koşuluyla geçimi için diğer taraftan mali gücü oranında süresiz olarak nafaka isteyebilir. Nafaka yükümlüsünün kusuru aranmaz.”

Ben hukukçu değilim. O yüzden yasa metninin teknik ve ayrıntılı bir yorumunu yapamayacağım. Okuyup işittiklerime ve hukukçu olan eşimle yaptığım söyleşilerden de yararlanarak şu kadarını söyleyebilirim: Yasa maddesinde de açıkça belirtildiği gibi, nafaka isteyen eşin diğer taraftan daha ağır kusuruyla boşanmaya neden olmaması gerekir. Haklı nedenlerle evi terk etmek veya boşanmayı talep etmek kusurlu olmak sonucunu doğurmaz.

Yoksulluğun şartları ve sınırları tarafların, ekonomik, sosyal ve kültürel durumuna göre yargıç tarafından belirlenir.

Yasadaki çok dikkat çekici diğer bir husus da nafaka ödeyecek tarafta ille de bir kusurun bulunmasının gerekmemesidir. Hukukçuların dediğine göre, nafaka, bir ceza veya tazminat değildir. Nafaka, yasada sayılan yakın kan bağı ilişkilerinin ve artık bitmiş olsa bile evlilik ilişkisinin doğurmuş olduğu bir vefa borcuyla ilgilidir. Eşler nikâh masasına oturduklarında “Hastalıkta, sağlıkta; iyi günde, kötü günde” diye başlayan nikâh andını içtiklerinde evlilik birliğinin ötesine uzanan bazı ahlaksal ve hukuksal sorumlulukları da üstlenmiş olurlar.

İşin, bizi ilgilendiren hukuk kısmı aşağı yukarı bu kadar. Şimdi gelelim işin sorun kısmına... Sorunun ne olduğunu anlamamız için sizlere Yargıtay 2. Hukuk Dairesi Başkanı Ömer Uğur Gençcan’ın 2019 Şubat’ında Karabük Barosu tarafından düzenlenen bir toplantıda konuyla ilgili olarak yaptığı bir konuşmayı aktaracağım. Eşimden aldığım bilgiye göre; 2. Hukuk Dairesi tam da bu tür davalara bakmakla görevliymiş. Bunu özellikle not ediyorum. Bakınız Sayın Yüksek Yargıç ‘Sorunu!’ nasıl özetlemiş. Gazete Duvar’dan (17 Şubat 2019) aktarıyorum:

Yargıtay 2’nci Hukuk Dairesi Başkanı Ömer Uğur Gençcan, Karabük Barosu’nun Baro Sosyal Tesisleri’nde düzenlediği “Aile Hukuku ve HMK Yargıtay Uygulamaları” konulu meslek içi eğitim seminerinde yoksulluk nafakası ile ilgili açıklamalarda bulundu. Gençcan, 1988’den itibaren yoksulluk nafakasının süresiz olarak verilmesini eleştirdi.

Türkiye’de yoksulluk nafakasının 1988 yılına kadar 1 yıl verildiğine söyleyen Gençcan, "2’nci Özal hükümetinde bayram değil seyrân değil 3444 sayılı yasa ile bunu süresiz hale getirdiler. Kadınlara yazık değil mi? 80 senedir böyleydi. Şimdi yeniden süreye dönülme çalışmaları var. Kadınların kazanılmış haklarını alıyorsunuz deniliyor. Ya siz erkeklerin 80 senelik kazanılmış hakkını aldınız elinden. O zaman hiç cümle yoktu. Ben hâkimim ben doğruyu söyleyeceğim. Ben vicdanıma göre karar vereceğim. Bayram değil seyrân değil süresize çevirdiler. Şimdi şefkatle bazı bildirileri yayınlayanlar var. Süresiz olduğu doğru değil Sanki biz kandırıyoruz. Süresiz olmadığı hâl tabii ki var. 'Adam ölünce alamıyor. Tabii ki alamayacaksın. Rahmetlinin mirasçıları sana mı verecek? Bak gördün mü süreli işte. Ölünce bitiyor. E tabii ki bitecek canım. Yeniden evlenince bitiyor. E tabii ki bitecek. Sen elin adamıyla evlen bende sana ödemeye devam edeyim. Sen elin adamıyla gayrı meşru yaşa ben de sana her akşam içki parayı göndereyim. Var mı böyle bir şey? Bunları örnekleyerek bu sürelidir denilir mi ya. Tabii ki bitecek bu haller. Bu hale düşmezse, kocan ölmezse, kötü yola düşmezse,

evlenmezsen ölene kadar alıyorsun. Ben 1988'den bu yana bu nafakanın süresiz olmasını içime sindiremedim. Ben yatmışım biriyle, sen de yatmışsın biriyle. Ben sana bir ömür boyu nafaka. Ben tükürdüm sen tükürdün. Bir ömür boyu nafaka. Böyle bir şey mi olur?"

Şimdi anladınız mı sorunu? Şimdi gelin, Yargıtay Daire Başkanı'nın konuşmasını tarz ve içerik bakımından analiz edelim. Bu konuşma iki nedenle çok önemlidir. Birincisi, konuşan kişinin konumu, ikincisi Gençcan'ın, sayılarını asla bilemeyeceğimiz fakat çok olduklarından emin olduğumuz bazı erkeklerin ruh halini ve görüşlerini çok güzel yansıtmasıdır.

Eşim, nafaka konusunu yazmak istediğimi öğrendince, bana, bu konuşmayı bulup okumamı özellikle önerdi. Ayrıca benimle bir anısını da paylaştı: Onun Hukuk Fakültesi'nde okuduğu yıllarda o zamanki yasal düzenlemeye göre, yoksulluk nafakası 1 yıl ile sınırlıymış ve medenî hukuk hocaları onlara yoksulluk nafakasını anlatırken; Bu 1 yıllık sınır kadınla alay etmektir, demiş. Anlaşılan şimdi alay etme sırası sayın yüksek yargıçımıza ve onun temsil ettiği erkek kafasına gelmiş. Evet, eski yasa kadınlarla alay ediyordu, şimdi de yeni yasaya muhalefet eden 2. Daire başkanı kadınlarla düpedüz alay ediyor!

Bu konuşmanın diline dikkat ediniz lütfen! Profesyonel bir hukukçunun soğukkanlılığının değil, kadına yönelik kin ve nefretin dilidir bu. Karabük kahvehanelerinde tavla atan, karısından yeni boşanmış, yoksulluk nafakası ödemeye hüküm giymiş sıradan bir erkek de aynı şekilde konuşabilirdi.

Şimdi, bunlar 34 yıl önce yitirdikleri," 80 yıllık haklarını geri almak için örgütleniyor. Mağdur babalar meclis koridorlarını, parti binalarını arşınıyor. Kin ve öfkeleri büyük, sayıları çok, O kadar çok ki önünde adalet talep ettiğimiz en yüksek kürsülere kadar tırmanabiliyorlar.

Yine eşimin hatırlattığı çok önemli bir konu var; Bay Gençcan ve öteki yoksulluk nafakası düşmanları, bu yasanın sürekli erkekleri mağdur ettiğini söyleyip duruyor. Oysa yasada karı ya da koca denmiyor, taraf deniyor. Yani, şartları uygunsa kadın da pekâlâ boşandığı eşine yoksulluk nafakası ödeyebilir fakat nedense hep erkekler ödüyor! Neden acaba?

Yoksulluk nafakası düşmanı erkeklere bir teklifte bulunsak diyorum: Gelir ve servetlerin cinsiyetlere göre dağılımını tersine çevirsek de ödemeye hep kadınlar mahkûm olsa; ne dersiniz?

TARİHİN KADIN YÜZLERİ

Spartakist Devrimin Gözü Pek Kızı Rosa Luxemburg

YAZAN: Turhan İÇLİ

turhan.ikli@gmail.com

31 Mayıs 1919 günü Berlin’de Landwehr nehrinin derinliklerinde bir ceset bulundu. Bu ceset aylardan beri akıbeti bilinmeyen Alman Komünist Partisi liderlerinden Rose Luxemburg’a aitti. Rose hurdaşa olmuş küçücük bedeni ile nehrin karanlık sularında sonsuz uykusundaydı.

Yaklaşık 5 ay önce Berlin ve birçok Alman kenti, sonradan Alman Komünist Partisi adını alacak Spartakistler Birliğinin ayaklanmasına tanık olmuş; günlerce barikat savaşları ve sokak çatışmaları devam etmişti. Tarihte Almanya’nın ilerici dönemi olarak bilinen Weimar Cumhuriyeti dönemi yaşanıyordu. Alman Sosyal Demokrat Partisi iktidardaydı. Rose Luxemburg ve Karl Liebknecht’in önderliğindeki Spartakistler Birliği, sosyal demokratların yoksul halka karşı egemen sınıfların yanındaki politikalarına ve yalanlarına isyan etmiş; tıpkı Rusya’daki gibi işçilerin ve köylülerin iktidarını kurmak için harekete geçmişti. Günlerce isyancılarla başa çıkamayan sosyal demokrat iktidar, baskıcı ve terörcü yöntemlere yönelmiş; isyancıları imha ve liderlerini infaz etmek için düğmeye basmıştı. Savunma bakanının emriyle harekete geçen paramiliter katiller, 15 Ocak 1919 günü Spartakist Liderlerin saklandığı evi bastılar. Dipçik darbeleriyle acımasızca dövdükleri Karl Liebknecht’ i kafasına ve sırtına birer kurşun sıktıktan sonra kent hastanesi morguna götürdüler. Morgdaki cesedin Karl Liebknecht’in olduğu 10 gün sonra anlaşıldı.

Rose Luxemburg’u, kemikleri hurdaşa edilinceye kadar dipçikledikten sonra kafasına bir kurşun sıkıp katlettiler ve Landwehr nehrin karanlık sularına attılar. Böylece Spartakist Devrim kalkışması hunharca bastırıldı. Binlerce devrimci kurşuna dizildi ve zindanlara atıldı. Akıbeti bilinmeyen Rose’nin cesedi 4 buçuk ay sonra Landwehr nehrinin dibinde bulundu.

Geçen sayımızda Clara Zetkin ile birlikte ikinci enternasyonal kadınlar birliği kongresine 8 Mart’ın Dünya Emekçi Kadınlar Günü olarak kutlanması için teklifte bulunan kadınlardan birinin de Rose Luxemburg olduğunu belirtmiştik. Buna karşın Rose etkin bir Kadın Hakları Savunucusu değildi. 8 Mart’ın Dünya Emekçi Kadınlar Günü olarak kutlanması yönündeki teklife imza koymasının yanı sıra ateşli bir biçimde kadınların genel oy hakkını savunmuştu. O, daha çok uçarı bir devrimci hiçbir otoriteye boyun eğmeyen kararlı bir özgürlük savaşçısı ve insanlığın eşitlik düşünün parlak bir yıldızı olarak bilinir. Spartakist ayaklanmasının simge adı ve devrimin kızıdır Rose Luxemburg

O, bu dünyadan 48 yaşında ayrıldı. Kısa ömrüne pek çok mücadeleyi ve teorik yapıtı sığdırdı. İnsanlığın belleğine güzel düşlerin savunucusu ele avuca gelmez kararlı bir devrimci olarak kazındı.

Katledildiği 15 Ocaktan bir gün önce saklandığı evden arkadaşına gönderdiği açıklamada şöyle diyordu: “Berlin’de asayiş sağlandı! Ey kör zalimler! Sizin düzeniniz kumdan zemin üzerine kurulu. Devrim daha yarın gümbürtüyle ayağa kalkacak yeniden ve yüreklerinize korku salan borazanlarla ilan edecek: Vardım, varım, var olacağım!”

Clara Zetkin yenilgiye uğratılmış devrimin lideri ve arkadaşı Rose’ya ölümünden birkaç gün önce şunları yazıyordu: “Ah Rosa’m, ne ağır günler! Zihnimde senin eyleminin tarihsel büyüklüğü ve önemi canlanıyor... Sevgili, biricik Rosa’m. Biliyorum, onurlu ve mutlu öleceksin. Biliyorum, devrim için savaşırken ölmekten daha iyi bir ölüm düşlemedin hiç kendine. Ya biz? Biz senden yoksun kalabilir miyiz? Düşünemiyorum, yalnızca duyumsayabiliyorum. Seni kucaklıyor, sıkı sıkı yüreğime bastırıyorum. Daima senin Clara’n.”

Rose baskı ve zulüm karşısında yakınanlara öfkelenen katı bir devrimci olduğu kadar, onları şefkatle kucaklayan, yüreklendiren yumuşak kalpli bir romantikti ve her zaman moralli, her zaman neşeliydi. 28 Aralık 1916 ‘da yatmakta olduğu Wronke zindanından arkadaşı Mathilde Wurm’a yolladığı şu satırlar bu tespitlerimizin çarpıcı bir örneğidir: “... Mektubun beni öfkeden deliye çevirdi... Bu ağlamaklı hal, hayal kırıklıklarınıza dair bu ahlar vahlar; bunları sözüm ona başkalarının şahsında yaşadığınızı sanacağınıza bir aynaya baksaydınız!... Homurdanan, mızıldanan, korkak ve yarım yürekli tavrınız bana hiç bu kadar yabancı olmamıştı, bundan hiç bu kadar nefret etmemiştim... Şunu bilesin, burnumu buradan hele bir çıkarabileyim, o mızıkçı topluluğunuzun topunun peşine öyle bir düşeceğim ki, borazanlarla, kırbaçlarla, av köpekleriyle kovalayacağım sizi...”

Yeni yıl kutlaması için yeterli oldu mu bu? O zaman insan kalmaya bak. Her şeyden önce insan olmak gerek. Bu da şu anlama geliyor: Kararlı, açık ve neşeli olmak! Evet neşeli, her ama her şeye rağmen. Çünkü ağlanıp dövünmek zayıflıktır. İnsan olmak, gerektiğinde bütün yaşamını “kaderin büyük terazisine” neşeyle fırlatıp atabilmek ama aynı zamanda her aydınlık günden ve her güzel buluttan sevinç duyabilmektir. Ama insan olmanın reçetesini yazmayı bilmiyorum, yalnızca nasıl olunacağını biliyorum ve sen de bunu her zaman bildin; birlikte birkaç saatliğine tarlalarda dolaştığımızda ve başakların üzerine tanın kızıl örtüsü yayıldığında. Bütün zalimliğine rağmen dünya çok güzel ve zayıflarla korkaklar olmasaydı daha da güzel

olurdu. Gel, sana yine de bir öpücük vereyim; çünkü sen her şeye karşı dürüst bir ufaklıksın. Yeni yılın kutlu olsun!”

Bu romantik devrimcinin 48 yıllık yaşam öyküsünü köşe taşları şöyle:

5 Mart 1871 ‘de Yahudi bir ailesinin kızı olarak Polanya ’da dünyaya geldi. Lise öğrencisi iken sosyalizmi tanıdı ve yasa dışı örgütlerde yer aldı. 1889 ‘da sosyalistlere karşı yasa nedeniyle yer altına çekilmiş olan Alman Sosyal Demokrat partisine üye oldu. Aynı yıl yürüttüğü mücadeleler nedeniyle barınamadığı Almanya’dan İsviçre’ye kaçtı. Zürich Üniversitesinde felsefe, tarih, politika, ekonomi ve matematik öğrenimi gördü ve bu alanda doktorasını yaptı.

1893’te Paris’te İşçi Davası gazetesini çıkarmaya başladı. 1894’te Varşova’da gizli olarak toplanan Polonya Sosyal Demokrat İşçi Partisi’nin liderleri arasına seçildi.

Almaya ’da sosyalistlere karşı yasanın yürürlükten kaldırılması üzerine yasal faaliyetlere başlayan Alman Sosyal Demokrat Partisine destek olmak amacıyla kâğıt üstünde Alman bir erkekle evlilik yapıp Alman vatandaşlığına geçti.

O sırada Alman Sosyal Demokrat partisinin lideri reformist görüşleriyle anımsanan Eduard Bernstein idi. Rose reformist değil devrimciydi. “Sosyal Reform ya da Devrim?” adında bir kitap yayınlarak Bernstein’in reformist görüşlerine karşı mücadeleye girişti. 1904’te Ocak ayında krala hakareten üç ay hapse mahkûm edildi. 1906 yılında 12 Aralık’ta Weimar’da ‘sınıf düşmanlığını körüklemek’ suçundan üç ay hapse mahkûm edildi. 1910 yılında genel grevin mücadele silahı olarak kullanılması sorunu başta olmak üzere, politik görüş ayrılıkları nedeniyle dünya sosyal demokratları lideri sayılan Karl Kautsky ile yollarını ayırdı. 1913 ‘te yaklaşan dünya savaşı nedeniyle kendi hükümetlerinin savaşa katılma hevesi karşısında askere gitmeyi ret etme çağrısında bulundu. Bu nedenle hakkında dava açıldı ve 1 yıl hapis cezası aldı. Yine vatana ihanet suçundan hapis cezaları aldı. 1918 ‘de hapisten çıktıktan sonra Berlin’de Spartakistler Birliği tarafından çıkarılan Kızıl Bayrak Gazetesinin başına geçti. 1918 yılı sonunda yapılan Alman Komünist partisinin kuruluş kongresinde bu partinin liderleri arasına girdi. Alman halkını burjuva iktidarı yıkması için ayaklanmaya çağırdı. 15 Ocak 1919 günü saklandığı evde basılarak katledildi.

Rosa Luxemburg’u şair Kamil At ’ın dizileriyle saygıyla anıyoruz:

Dışarı çıkardıklarında

Biliyordu

Cellatların ölüm planlarını

Sinsi cellatlar sırtından ittiler
Bir köprüden sonsuzluğa
Ebedi yaşamıştı, ebediye vardı
Derin suların derinliğinde

Onu vuran cellatların ne adı biliniyor
Ne de bir gün yaşadıkları,
Geçmişte olduğu gibi
Bugün hala olduğu gibi
Bütün kralların donu düşüyor.

Rosa daha yaşıyor
Üreten biziz yöneten de
Biz olacağız, tezleri yaşıyor
Dünyanın üzerinde izleri
Yaşıyor, unutulmaz silinmez
Sonsuz bir yolculukta gözleri
Kamil At

25.04.2022

SANATIN KADIN SESLERİ NİSAN

HAZIRLAYAN: Selvet Bayraktar Tokat

selvetbayraktarr@hotmail.com

Merhaba sevgili Umudun Kadınları Dergisi okuyucuları yepyeni bir sanatın kadın sesleriyle sizlerleyiz.

Bu sayımızda harika bir kitap tanıtımı ve kadına yönelik haberlerle beraberiz.

Yayın kurulu üyemiz Emine Kamçı tarafından bizzat yazarın imza gününe ve söyleşisine katılarak hazırladığı Ben Konuktum Zaten adlı romanın tanıtımını paylaşıyoruz sizlerle. Önce başlıklar

•20 kadın sanatçıdan 'Duygular Bildirisi' sergisi

•İKSV kadına şiddet faili olması' sebebiyle bir yönetmenin belgeselini yarışmadan çıkardı

•Kitap tanıtımı BEN KONUKTUM ZATEN

20 kadın sanatçıdan 'Duygular Bildirisi' sergisi

'Duygular Bildirisi' sergisi, kadın dayanışması vurgusuyla farklı ülkelerden ve coğrafyalardan yirmi kadın sanatçıyı bir araya getirdi. Takının salt bir süs nesnesi olarak değil kavramsal bir sanat nesnesi olarak ele alındığı sergide sanatçılar, kadın olma hallerine ve kadının toplumsal rollerine odaklandı.

Sergi, ismini Elizabeth Cady Stanton öncülüğünde 1848'de toplanan Seneca Falls Kongresi'nde yayınlanan ilk örgütlü kadın hakları bildirgesi olan Declaration of Sentiments'tan alıyor.

Türkiye'de izleyicilerle ilk defa buluşmuş olan sergi, katılımcı sanatçıların yakından takip ettiği İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılmasına da tepki gösterdi. Artan Galeri'de gösterilen serginin Küratörlüğünü CoplusLab (Nevin Arıç, Burcu Sülek, Sinem Yıldırım) Kolektifi, danışmanlığını ise Can Akgümüş' yaptı.

İKSV kadına şiddet faili olması' sebebiyle bir yönetmenin belgeselini yarışmadan çıkardı

Serhat Yüksekbağ imzalı 'Yeni Bir Dünya Doğuyor' belgeseli 41'inci İstanbul Film Festivali kapsamında gösterime girmişti. İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSV) ve İstanbul Film Festivali, Yüksekbağ'ın 'şiddet olayının faili' olması gerekçesiyle belgeseli Ulusal Belgesel Yarışması'ndan çıkardığını duyurdu.

İstanbul Film Festivali tarafından yapılan açıklamada şu ifadelere yer verildi:

"İstanbul Film Festivali Ulusal Belgesel Yarışması'na seçilen "Yeni Bir Dünya Doğuyor" filminin yönetmeninin geçtiğimiz yıllarda yaşanan bir şiddet olayının faili olduğunu öğrendik. İKSV ve İstanbul Film Festivali olarak, hayatın her alanında kadına yönelik şiddetin ve failin karşısında, maruz kalanın yanında olduğumuzu bir kez daha hatırlatarak, filmi Ulusal Belgesel Yarışması'ndan ve programımızdan çıkardığımızı bildirmek isteriz."

Kitap tanıtımı BEN KONUKTUM ZATEN

SAİME BİRCAN SAK

ROMAN/KANGURU YAYINLARI 2022

BEN KONUKTUM ZATEN

Neden ‘Ben Konuktum Zaten’ diye kitabın adını sorgularken kapak resmiyle yanıtı buluyorum. Düşeceğinden korkar gibi dalında salınan tek yaprak. Dalına konukmuş meğer. Onca anlatılan konularsa romana konukmuş aslında.

Romanda, bir yarısı Asya’da, öbür yarısı Avrupa’da kalınca kişileştirilerek işveli göz alıcı bir kadına benzetilmiş İstanbul. Bu güzel anlatılar, bir hayal ormanına çekiveriyor insanı. Onca güzellikler arasında yükselmekte olan gökdelenlerse bir ucubeye benzetilerek İstanbul’un bozuk kentleşmesine dikkat çekiyor.

Romanın başlarında, Metin’in kişilik özelliklerinden söz edilirken böyle gençlerin toplum içinde çoğalmalarını diledim bir an. Ancak bu kişiliklere sahip olmaları, iş bulmalarına yetmiyordu ne yazık ki. Mesleği olsa, sınavı kazansa da bu dönemde iş bulmak, yönetime yakın olmayı da gerektiriyordu aynı zamanda.

Bazı tümceleri görmeden geçemedim. Örneğin, “Gece, bir yorgan gibi örttü sorunları!” Bir başka tümceyse “Hiç değilse insancıklar dinlensinler diye yıldızlar fısıltıyla konuştu aralarında.”

Yukarıdaki tümceyi okurken sorunları örten yorganın yıldızların eliyle gönderildiği sanısına kapılıyor insan.

Sezai Bey, toplumun çelişkili yaşamlarını –bir tiyatrocı gibi- oynayan tipik maskeli bir erkek... Bu maske en kısa zamanda düşecektir.

Kitapta Metin ve Nalan gibi akıllı başında, gerçekçi, farkındalığı yüksek, sağduyulu gençlerin yanı sıra, tiyatroya gitmeyen, fazla okumayan, genelde internete takılan gençlere değiniliyor.

Kayıp eşya bürosundaki ilginç karşılaşmalar, içtenlikli hava, özlemi duyulan anılarla buluşma; okuru sınımsız saran bölümlerden biri bana göre.

Huzureviyle ilgili anlatılanlarsa bu yer hakkındaki olumsuz düşünceleri tamamen silerek olması gereken huzurevi bilincini göz önüne sermektedir. Bunlar çeşitli etkinlikler, sanatsal uğraşlar, dahası, tüm kurum sakinleri için mutluluğun ta kendisidir.

Kayıp eşya bürosunda çalışan Hatice karakterinin yürekliliği, gelişme azmi, yazarın “Kayıp eşya, kayıp insan!” Saptaması da dikkat çekici bir ayrıntı...

Romanda yazarın kendisiyle tartışma anları okuru iç hesaplaşmaya yönlendiriyor.

‘Gülen kedigözleri!’ İpek kedinin Profesör’ ün bedeninde tezahür etmesi bölümü de oldukça ilginç.

Kadın cinayetleriyle ilgili bölümleri de hepimiz okuduk okumasına; ancak bizlerin yerine yöneticilerimizin okumaları daha anlamlı olurdu kuşkusuz. Belki bir hayal benimki fakat çözümü de ardından gelirdi o zaman.

Yazar Saime Bircan Sak'ın son romanı BEN KONUKTUM ZATEN kent insanının sıkıştırılmış, baskılanmış dünyasındaki bilinçaltını da odağına alan bir roman.

Şimdilik bizden bu kadar... Sanat ve kadın dünyasından yeni haberlerle sizlerle buluşma heyecanımız devam edecek.

Umutla kalın.

23 NİSAN ULUSAL EGEMENLİK VE ÇOCUK BAYRAMI

YAZAN: Sultan ÇAMUR KARATAŞ

Merhaba sevgili okuyucularımız,

Ankara Büyükşehir Belediyesinin bu yıl 23 Nisan için hazırladığı videoyu biliyorsunuzdur. Çok güzel bir video.

İzlememiş olanlar ve görmeyenler için betimleyeyim.

23 Nisanlarda çocuklar karar vericilerin koltuklarına oturup isteklerini iletiyorlar ya. Bunun videosu yapılmış. 8-9 yaşlarında, kırmızı, sıfır kol, tüllü bir elbise giymiş, uzun saçlı, bütün çocuklar gibi çok sevimli bir kız çocuğu gülümseyerek başkan Mansur Yavaş'ın odasına giriyor. Geri planda klasik müzik sesi var. Başkan onu ayakta karşılıyor. El sıkışıyorlar ve başkan işaret diliyle “hoş geldiniz sayın başkanım” diyor. Böylece biz çocuğun konuşma ve işitme engelli olduğunu fark ediyoruz. Eliyle işaret ederek koltuğa yönlendiriyor. Çocuk koltuğa oturuyor. Başkan sağ tarafında ayakta. Çocuk işaret diliyle konuşmaya başlıyor. Bu arada izleyenler söylediklerini alt yazıdan okuyarak öğreniyor. Söylediklerini kesintisiz yazıyorum. “Çok sevinçliyim. 23 Nisanı bize armağan eden Mustafa Kemal Atatürk’e ve bu gün görevini bana devreden Sayın Mansur Yavaş Başkanımıza teşekkür ediyorum. Ben bu günün başlangıç kabul edilerek, bu şehrin şiir gibi bir şehir olmasını arzu ediyorum. Şu andan itibaren ve devamında Ankara Büyükşehir Belediyesi çalışanlarının, her gün Başkanın kendilerine göndereceği şiirle işe başlamalarını istiyorum. İşte benim şiirim.

Vatan Türküsü

Sizin aldığınız rüzgâr

sizin verdiğiniz sessizlik,

Kırmızı da akta,
Çalışmanızın, ölümsüzlüğün kımıldanışı,
buğday buğday bu toprakta”
Teşekkür ediyorum.

Şimdi Mansur Başkan sesli konuşuyor: “Sayın Başkanım, değerli hemşerilerimiz. Ankara Büyükşehir Belediye Başkanımızın şiir gibi şehir sloganını çok tuttum. Ben de bütün Ankara Büyükşehir Belediyesinde çalışan personele mesainin her günü bir şiir ile işe başlamaları yönünde talimat vereceğim. Bu vesile ile bütün çocuklarımızın 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı’nı kutluyor herkese sevgi ve saygılarımı sunuyorum.” Ve işaret dili ile “Bayramınız kutlu olsun” diyor. Video böylece bitti.

Ne kadar güzel düşünülmüş bir yapım olmuş. Atatürk, 23 Nisanı ayırım yapmadan tüm çocuklara armağan etti. Şimdiye dek engelli bir çocuğun makama oturduğuna tanık olmamıştım. Hem de bir kız çocuk. Akıl eden ve emeği geçen herkesi çok kutluyorum ve teşekkür ediyorum. Muhtemelen bir işitme engelli derneği ile ya da işitme engelliler okulu ile iletişim içinde gerçekleştirilmiştir diye düşündüm ama araştırdığımda bir bilgi bulamadım.

Şimdi bu videonun kimlere ulaştığına bakalım. Video çok beğenildi ve yaygın olarak paylaşıldı. Ben de geri bildirimlerini merak ederek görme engelli arkadaşlarımla paylaştım. Geri bildirimlerin özü şu: “Sultancım bu gönderdiğin video ne?” Çünkü video, görme engellilerin içeriğe erişimini sağlayacak durumda değil. Mesajlar sesli betimleme eklenmediği için görmeyenler tarafından erişilemiyor.

Bildiğiniz gibi Türkiye’nin taraf olduğu çok önemli insan hakları sözleşmeleri var. Ancak doğrudan ilgili olduğu için ben iki önemli Sözleşmeyi hatırlatacağım. Çocuk Hakları Sözleşmesi ve Engelli Hakları Sözleşmesi. Her iki sözleşmenin maddelerinde ve ruhunda iki önemli konudan söz ediliyor. Erişim hakkı ve katılım hakkı. Bu video özelinde konuşursak, videoya yukarıda anlattığım üzere, görme engellilerin erişimi sağlanamamış. Neden sağlanamadığına gelince. Bence görme engelliler bu videonun hazırlanmasına katılamamış. Video hazırlanırken işitme engelliler erişim için işaret dilinin gerektiğini söylemiş belli ki. Ama onlar da görme engellilerin erişimi için sesli betimleme gerektiğini belirtmemiş olmalı ki videoya eklenmemiş. Sesli betimleme gerektiğini ifade etmeyi diğer engel gruplarından bekliyorum değilim. Herkes kendi gereksinimini ifade eder. Başkasının gereksinimini bilmez. Bunun yolu, bu hazırlığın içinde görme engellilerin katılımının sağlanmış olmasıdır. Herkes kendi sorununu ve gereksinimini ancak katılabilirdiği ortamlarda ifade edebilir.

Engellilerin gereksinimleri birbirinin aynıymış gibi düşünülüyor. Bir engel grubunun gereksinimlerini karşılamak için bir şey yapıldığında, tüm engelliler için yapılmış sayılıyor. Oysa her engel grubunun gereksinimleri birbirinden farklı.

Kim bilir, erişim hakkını düşünmeden ve katılım hakkını sağlamadan hangi işleri eksik yapıyoruz ve bunun farkında bile olmuyoruz.

Keşke bu konuda sorun yaşayan ve çözümüne ilişkin kafa yoran arkadaşlarımız, umudun kadınları dergisine yazsalar, bize farkındalık sağlasalar. Belki sonrasında bir araya gelip düşüncelerimizi paylaşabileceğimiz bir ortam oluşturabiliriz.

Bu ortamı oluşturmak her zaman çok para ve zaman gerektirmeyebilir. Pandemiyle geçirdiğimiz iki buçuk yıl bizden çok şey aldı. Ancak her sorunun, yanında getirdiği bazı yararlar oluyor. Bu yararlardan biri fiziksel olarak bir araya gelmenin zorluklarını aşmamızı sağlayan, internet üzerinden bir araya gelme fırsatlarını fark etmemiz oldu. Paylaşımlarımızı internet ortamında gerçekleştireceğimiz toplantılarla sağlayabiliriz.

Bu arada, internete erişimi olmayan arkadaşlarımızın paylaşım toplantılarına katılamayacağının bilincinde olmadığımızı düşünmeyin lütfen. Buna da kafa yoruyorum. Onların da katılımıyla, birlikte kafa yormanın bir yolunu bulabilirsek neden çözüm bulamayalım. Azmin elinden bir şey kurtulmaz.

Umutlu kalın.

23.04. 2022

DUYGULARIMIZI İFADE EDEBİLİYOR MUYUZ?

DUYGU KÖRLÜĞÜ

YAZAN: Menekşe KOÇAK

meneksekck6@gmail.com

Çocuklarımızı izleyelim; Duygu ifade eden kaç cümle kuruyorlar? Duygularını ve neden öyle hissettiklerini açıklayabiliyorlar mı? Ya bizler, yaşadığımız duyguları anlama ve anlatma çabasına giriyor muyuz? Yaşam telaşında, bu sorular aklımıza gelmiyor; ancak yaşanan kötü bir olayda aslında duygularımızı anlatma ve anlaşılma ne kadar çok ihtiyacımız olduğunun farkına varıyoruz. Bu nedenle sık sık “Kimse beni anlamıyor, önemsemiyor, varlığımdan haberi yok sanki kimsenin!” diye serzenişte bulunuyoruz.

Aslında anlaşılmadığını hissetmek yalnızlaşmaktır. Yalnızsanız duygularınızın anlaşılması için çırpınmaya, başkalarının duygularını da anlamaya gerek yoktur. Bu nedenledir ki değişen yaşam biçiminde kalabalık arttıkça yalnız kalıyor insan. Kalabalıklar içindeki bu yalnızlık hızla duygu körlüğü olarak adlandırdığım bir karanlığa mahkum ediyor bizi. Ne halimizden anlasınlar diye emek veriyoruz, ne de halden anlamaya çalışıyoruz. Empati yoksunu bir toplum olmaya hızla sürükleniyoruz.

Peki, ne yapacağız? Duygularımızı nasıl ifade edeceğimizi öğrenmeye ve tabii ki çocuklarımıza da öğretmeye başlayacağız. Kadın duyarlılığıyla hazırlanan bu dergide, annelerin yüreğine dokunarak çocuklarımızın duygusal gelişimine katkı vermeye çalışacağız. Çünkü bizi, biz yapan sevgi, özlem, kırgınlık, merak, başarı, güven, korku gibi duyguları görmezden gelip çocuklarımızın sadece bilişsel ve fiziksel gelişimine odaklanarak sağlıklı bir birey olmasını sağlayamayız. İnsan fiziksel, bilişsel, sosyal, duygusal ve cinsel yönden bir bütün olarak gelişir. Maalesef mevcut eğitim programlarında bu gerçek görmezden gelinir; çocuğun boyu, kilosu, sağlık durumu, okul başarısı, arkadaşları yakından takip edilir; ancak duygusal gelişimi sosyal gelişim; cinsel gelişimi ise öz bakımın içinde yetersiz birkaç kazanım ile geçiştirilir. Yani çocuğun duygusal ve cinsel gelişimi es geçilir. Özellikle özel gereksinimi olan çocukların eğitimi bilişsel gelişim temelli yapılandırıldığı için çoğu zaman duygu ifade öğretimi verilmez. Çocuk “sayı, renk, şekil” gibi kavram öğretimi ile masa başında çalıştırılır. Bunun yanlışlığı vurgulandığında ise çocuğun akademik yönden akranlarıyla uyumlu seviyeye gelmesinin amaçlandığı belirtilir ama bu amaç genellikle gerçekleşmez.

Aslında dikkatli bir göz, özel gereksinimi olan bir çocuğun yaşadığı uyum sorununun nedeninin duygularını ve ihtiyaçlarını ifade etmekte yaşadığı zorluk olduğunu görür. Örneğin otizmlili bir çocuk sınıftaki sestten sıkılır veya hasta olduğu için ağrısı vardır; bunu ifade edemediği için huzursuz olur ve bağırır.. Bu durumun yaşanmasına maalesef kavram öğretimi ile engel olamayız. Çünkü çocuk “Yeter artık sıkıldım, ağrım var, yoruldum gitmek istiyorum, annem nerede, annemi özledim.” diyemediği için yani yaşadığı duyguyu anlatamadığı için bağırıştır. Çünkü ona canı sıkıldığında, ağrısı olduğunda, annesini özlediğinde, kendini yalnız hissettiğinde, ne yapması gerektiği yani duygularını nasıl ifade edeceği öğretilmemiştir. Çocuğa kendi duygularını anlamayı yani duygularını ifade etmeyi öğretmeyen mevcut eğitim anlayışı; çocuktan, sınıftaki arkadaşlarının duygularını anlamasını; bağırdığında diğer çocukların korkacağını ve rahatsız olacağını fark etmesini; arkadaşlarının sevincini, öfkesini üzüntüsünü

anlayarak onlarla iletişim kurması beklenmektedir. Bu gerçekten tirajı komik bir eğitim anlayışıdır.

Otizmli bir oğlan annesi olarak eğitimdeki bu yanlışlığı yaşadığım için biliyorum On yedi yaşındaki oğlumla ilgili hiçbir sağlıkçı, terapist ve eğitimci bana “OĞLUNUZ DUYGULARINI NASIL ANLATIR?” diye sormadı. Oğlumun duygularını nasıl ifade ettiği ve daha anlaşılır biçimde nasıl ifade edeceği konusunda bana rehberlik edilmedi. Yıllarca bana oğlumun boyu kilosu, sağlığı, okuma bilip bilmediği, hatta incineceğimi düşünmeden saldırgan olup olmadığı soruldu. Duyguları yok sayıldı. Duygusal gelişim ile ilgili hiçbir değerlendirme yapılmadı. Maalesef oğlum otizmin karanlığına gömülünce farkına vardım ki; çocuklara kazandırılması gereken en önemli beceri: temel ihtiyaçlarını ve duygularını ifade edebilmesiymiş.

Ne yazık ki duygusal yönden çocuğu yok sayılan tek anne ben değildim. Yüz binlerce anne aynı durumdaydık. Yıllarımız yanlış eğitimle heba edilmişti ve biz çocuklarımızla duygularımızı paylaşamadığımız için sürekli sorun yaşıyorduk. Bu acı son beni “Otizmlilere duygularını ifade etmeyi nasıl öğretiriz?” sorusunun cevabını araştırmaya itti. Araştırmalarım sonunda; duyguların nasıl ifade edildiğini anlamak için kontrol listeleri, kazanımlar ve kazanımları gerçekleştirecek etkinlikleri içeren bir eğitim programı olmadığını gördüm. Evet, acı ama gerçektir. Mevcut eğitim programında; ‘Duygularını ifade eder, başkalarının duygularını anlar’ gibi genel amaçlar vardı ama eğitim programındaki bu amaçların nasıl gerçekleşeceği planlanmamıştı.

Akademisyen ve sahadaki eğitimcilerin duygu ifade çalışmaları resimli karttan ‘Mutlu olanı göster’ tarzı sorulardan ibaretti. Çocuğun hangi duyguyu, nasıl anlattığını anlamak için gözlem formları geliştirmek, çocuğun duygu ifade seviyesine göre çocuğa özel bir eğitim planlaması yapmak yoktu. Ben oğlumla yaşadığım deneyimlerime dayanarak duygu öğretimi otizmli çocuk için dört basamakta sınırladım:

1. Çocuğun duygularını nasıl anlattığını belirlemek.
2. Duyguyu ifade ediş biçimini daha anlamlı hale getirmek
3. Fırsat öğretimi ile çocuğa yaşadığı duygunun adını ve nedenini açıklayarak duyguları tanıtmak
4. Yakın çevresindeki insanların yaşadığı duyguyu ve bu duygunun beden diline yansımalarını açıklamak.

Bu basamaklar aslında tüm çocuklarda çocuğun ihtiyaç duyduğu değişiklikler yapılarak uygulanabilir. Çok basit ve masrafsızdır. Tek yapılması gereken duygularımıza odaklanmak ve çocuk için bu duyguları daha anlaşılır hale getirmektir.

Duyguları daha anlaşılır hale nasıl getiririz?

Bu soruyu sorarak duygu dünyamıza sizlerle birlikte yolculuk yapacağız.

İlk durağımız sevgi olacak. Sevgi duygusunu nasıl ifade ediyoruz? Nasıl ifade etmeliyiz?

Özel gereksinimi olan çocuklara sevgi duygusunu daha anlaşılır ve daha etkili nasıl ifade etmeyi öğrenebiliriz sorularını tartışmak umuduyla gelecek sayımıza sizleri bekliyoruz. Sevgiyle kalın.

18.Nisan.2022

ROL MODELLERİMİZ

SÖYLEŞİYİ YAPAN: Şule SEPİN İÇLİ

sulesepin06@gmail.com

KONUK: Kadriye AKYAZI

Şule: Merhaba Umudun Kadınları dinleyenleri. Bu ayki rol modellerimiz köşemizin konuğu İzmir'den. Ben ismini söylemeden kendini tanıtmasını isteyeyim. Hoş geldiniz.

Kadriye: Hoş bulduk. İsmim Kadriye Akyazı. İzmir'de yaşıyorum. Aslen Eskişehirliyim. İkiz Çocuklarım var. 1993-98 yıllarında Eskişehir halk eğitim merkezinde usta öğretici olarak çalıştım.

Şule: Ne üzerine?

Kadriye: Branşım giyim. Çarşamba günleri el sanatları dersimiz olurdu. Nakış, kumaş boyama, makrome gibi çalışmalarını. Asıl branşım giyim.

Şule: İkiz çocuklarınızın olduğunu söyledin. Kız-erkek? Kaç yaşındalar?

Kadriye: Biri kız, biri erkek. 9. sınıfa gidiyorlar. 14 yaşındalar.

Şule: Aslında Kadriye'yle tanışmamızın hikâyesini paylaşayım ben, sevgili dinleyenler. Mart ayında olduğumuz için, Bulgaristan'da Martuniçka diye bir olay var. Aslında kahraman mı demek lazım kendisi daha iyi belki anlatır. Ucunda nazar boncuğu ya da nazarlık olan bir bileklik takılıyor. Bunu taktığımız zaman Marta Nine bize uğur getiriyormuş. Leyleği havada görünce veya ilkbahar gelince bir dilek tutup onu bir ağaca bağlıyormuşuz. Arkadaşlara hediye almak arayışına girdiğimde kızım bana Kadriye'yi buldu. "Madem böyle güzel şeyler

yapıyorsun bizim Rol Modellerimiz köşesine konuk ol” dedim. O da sağ olsun, kabul etti. Biraz bu hikâye nasıl gerçekleşti, neler yapıyorsun, onlardan söz edelim istersen.

Kadriye: 93-98 Yıllarında çalıştıktan sonra, evlendim. Bu arada küçük bir ilçe olan Sivas’ın Divriği ilçesine gittim, eşim Devlet Demiryolları’nda çalışıyor. O nedenle bir buçuk-iki yıl kadar orada yaşadım. Orada çalışma imkânım olmadı.2007’de tayini Samsun’a çıktı. İkiz çocuklarım doğdu. Onları büyütürken yine çalışma imkânım olmadı, tabî ki. Ekonomik sıkıntılarımız oldu. Bez, mama gibi ihtiyaçlar için bir asgari ücret kadar harcamamız oluyordu.2009’da bir yapı markette Rengarenk bir şeyler gördüm. Keçeyle tanışmam bu şekilde oldu. Keçeden anahtarlık, telefon kılıfı gibi şeyler yapmaya başladım. Aile bütçesine katkıda bulunmak için bunları satmam gerekiyordu. Çevremde satma imkânım yok. Bir arkadaşımın ısrarı üzerine sosyal medyada bir sayfa açtım. Sadece bir telefon kılıfı satabildim orada da. Sonrasında, takip ettiğim sayfalarda magnet, bebek şekeri, nikâh şekeri gibi şeylerin kolay satıldığını gördüm. Bunlar için de sermaye gerekiyordu. Bizde bu yoktu. Takip ettiğim bir sayfaya mesaj attım, bu işi yapmak istiyorum ama sermayem yok, diye. Sağ olsun, iyi bir insan çıktı karşıma. Hem görsellerini kullanmama izin verdi hem de bu işlerin nasıl yapılacağını öğretti. O sıra nikâh şekeri gibi şeyler yurtdışında pahalı olduğundan siparişlerim yurtdışından geliyordu. Eşimle sabahlara kadar uyumadan bu işleri yetiştirmeye çalıştık. Onun da büyük desteği olmuştur bana. Ufak da olsa aile bütçesine katkıda bulunmak çok mutlu etmişti beni. Bu arada kendimi geliştirmeye başladım. Küçük magnetler, kapı süsleri derken ürün yelpazem oldukça genişledi. Sanalda da olsa çevrem genişledi. Öyle güzel bağlantılar kurduk ki... meselâ, bir genç kız evlenecek, nişan tepsisi siparişi veriyor. Çok memnun kaldığı için nikâh şekeri siparişi veriyor. Bebeği oluyor, bebek magneti siparişi veriyor. Daha sonra, yaş günü derken çok güzel bağlar kuruldu. Yüz yüze hiç görüşmediğimiz halde çok güzel dostlar edindim. Kardeşlerim, ablalarım oldu. Bu yönden çevrem de oldukça genişledi.

Şule: Bu arada, eşin ne iş yapıyordu, Kadriye?

Kadriye: Devlet Demiryolları’nda sinyalizasyon bölümünde çalışıyor. Memur.

Şule: Ben, sen annelik hikâyeni anlatırken dedim, klasik bir annelik öyküsü. Çalışsan, bakıcı, kreş ücreti Çok fazla, ekonomik olarak sıkıntı. Zaten kadınlar ev emekçiliği yapıyorlar. Sen cıvıl cıvılsın. İletişim becerin de başarına katkı yapmıştır eminim.

Kadriye: Evet, Allah taşıyamayacağı yükü vermez kimseye, derler ya... demek ki bende bu potansiyeli görmüş bana ikiz çocuk vermiş. Aslında tek çocuğu tek başına büyütemeyen kadınlar olabiliyor. Yardımcıya ihtiyaç duyuyorlar annelerinden yardım alıyorlar. Eşimin de

benim de ailemiz Eskişehir’de. Yardımcı tutmak da maddî sıkıntılar yüzünden mümkün olamadığından günün sekiz saatini mama yedirmek için harcıyordum. Benim yemek yapacak, temizlik yapacak vaktim yoktu. Eşim eve akşam geldiğinde “ne yemek var?” diye soramıyordu. Ekonomik durumumuz iyi olsaydı bir yardımcı bulabilirdim. Ev işlerini o yapardı, ben de çocuklara vakit ayırırdım. Keşke geri dönüş olsa, diyorum. Büyük işler başardığıma inanıyorum.

Şule: Geri dönüş olsaydı ne yapmak isterdin? Bir taraftan annelik, bir taraftan yoğun ev işleri, ekonomik sıkıntılar... yaratıcılığa da atlamışsın. Geri dönüş olsaydı ne yapmak isterdin, meselâ? Geçmişini geri getiremeyiz ama...

Kadriye: Her hal ü kârda bir yardımcı bulunmasın isterdim. Ben çok yıprandım çünkü. Çocuklarıma yeterince vakit ayıramadım. Yemek yapmak gibi işleri geçiştirebiliyorsun ama çamaşır yıkamak zorundasın. Eşim gece nöbetine kalıyordu. Çocukların ikisi birden hasta oluyordu. Ben manevi olarak çok sıkıntı çektim. Mutlak bir yardımcı tutulması için bastırırdım.

Şule: Ürün yelpazenin genişlemesinden sonra ne yapıyorsun? Pazarlara mı çıkıyorsun? Bir kooperatif mi var?

Kadriye: Magnet, nikâh şekeri... derken sosyal medyada sorunlar olmaya başladı. Haber kaynaklarına çok az ulaşabiliyorduk. Gelen mesajlar bize gösterilmemeye başladı. Network işine girmeye karar verdim. Bu konuda hiç bilgim yoktu. Bir kadın vardı. Ürünlerini tanıtıyor, şu kadar sattım, şu kadar kazandım gibi paylaşımlar yapıyordu. Bir gün rüyamda eşimin onların üyesi olduğunu gördüm. Ben de hemen bir mesaj gönderip onların üyesi olmak istediğimi, ama bu işi hiç bilmediğimi söyledim. Ben dışadönük, sosyal bir insanım. networkden çok iyi arkadaşlarım oldu. Maddî, manevî çok kazançlar elde ettim. Yüz yüze görmediğim ama çok sevdiğim arkadaşlar oldu. Sonrasında bazı sıkıntılar oldu liderlerle ilgili. Onlar ayrıldılar. Bizim de motivasyonumuz düştü ama her şeye rağmen network çok sevdiğim bir iş. Benim gibi sosyal bir insan için harika bir iş. Yeni insanlar tanımak çok güzel. Maddî kazançlardan çok manevî kazançlar çok önemli benim için. Maddî kazançlar geçici, Manevî kazançlar kalıcı oluyor. Bu şekilde bir network hayatım oldu. Şimdi çok aktif olmasa da bir firmada çalışıyorum. Bu arada, şu anki işimden de bahsedeyim. Pandemi döneminde hepimiz eve hapsedik. Bir kadının işi evde çok ağır. Herkes evde. “Acıktık, acıktık” demeye başlıyorlar. Yemek yap, bulaşık yıka... bana çok ağır geldi. Büyük bunalımlara girmeye başladım. Sosyal medyada karşıma el yapımı takılar çıkmaya başladı. Makrome, bağlama işi. İple bağlama şeklinde. Kızımınla birlikte çalışmaya başladık. İkizlerden biri kız, demiştim ya... 12 yaşında. Ona düğüm atmayı öğrettim.

Düz modeller yapıyoruz. Değişik desenler gördüm ama yapamıyorum. Kızımın görsel zekâsı yüksektir. O bana öğretti. İki yıldır değişik modeller yapıyorum. Pek çok ürün arasında benim yaptıklarım hemen seçiliyor, beğeniliyor. Otantik takılar üretiyorum, bohem takılar. Daha çok gençlere yönelik. İleri yaşlar pek talep etmiyorlar ama gençler pek beğeniyorlar işlerimi. İzmir’de, Karşıyaka’da yaşıyorum. Ege’nin incisi kadın kooperatifinde çalışıyoruz. Benim gibi çok sayıda kadın var. Burada da çok güzel dostlar edindim. Mahalle şenlikleri oluyor, stantlar açıyoruz. Karşıyaka belediyesi, belediye başkanımızın çok destekleri oldu. İzmir’de çok festivaller, şenlikler oluyor. Ben İzmir’i çok seviyorum. Sanki doğma büyüme İzmirliyim.

Şule: Anne-kız desteği olmuş. Senin yaratıcılığın, kızının araştırmacı ruhu... Kooperatif olunca daha iyi mi oluyor? Kooperatife girince tek başına çalışmaktan farklı mı oluyor işler?

Kadriye: Kooperatifler 40-60 yaş arası kadınlardan oluşuyor. Bizi çalışma hayatına sokup gelir sahibi ediyorlar. Hem kadınlar bir araya gelip tecrübelerimizi, sorunlarımızı paylaşıyoruz. Her açıdan daha yararlı oluyor. Kermesci kadın algısından kurtulup rekabet gücü olan üreten kadın kimliğine giriyoruz. Ege’nin İncileri Kooperatifi kurulalı daha bir yıl oldu. İleride çok daha iyi yerlere geleceğiz, umarım.

Şule: Kadınlara nasıl bir öneride bulunursunuz? Kooperatif araştırmaları konusunda...

Kadriye: Kooperatif mevzuatı her yerde aynı. Karşıyaka kadın kooperatifi adında bir kooperatif daha var. Ben Ege’nin İncisini tercih ettim, çünkü burası daha etkin. Mahalle şenlikleri oluyor. Her hafta Burada iki gün etkinlikler yapıyoruz. Ücretsiz konserler oluyor. Belediyenin desteğini alıyor. Bu çok önemli.

Şule: O zaman, insanlar kendilerini yakın hissettikleri kooperatife girebilirler diye özetliyorsunuz. Sormak istediğim başka bir şey de: sağlık sorunları. Eliniz, kolunuz, boynunuz bu faaliyetlerden etkileniyordur. Neler söylersiniz?

Kadriye: Uzun iplerle çalışırken koltukaltımda bir ağrı başladı. Uzun zaman çektim. Artık kolye gibi uzun ipler gerektiren işlerden uzak durmaya ve işleri zamana yaymaya çalışıyorum. Her işin bir zorluğu var, tabii. Severek yaptığınız zaman hiç zor gelmiyor. Geçen yıl bir stant açarken o kadar ilgi gördüm ki standı açamadım akşama kadar. Bu da beni memnun etti.

Şule: Bu çalışmayı spor veya fizik tedaviyle desteklemek gerekiyor, sanırım.

Kadriye: Aynen öyle. Doktorum da sorunların devam etmesi halinde fizik tedavi önerdi zaten.

Şule: Geleceğe yönelik planların neler, Kadriye?

Kadriye: İzmir’de yaşıyorum, demiştim. Deniz kenarındaki Seferihisar gibi ilçelerde, tatil beldelerinde stantlar açmak gibi hayallerim var. Barınma sorunu ortaya çıkıyor. Bunu da bir karavan edinerek çözmeyi planlıyorum. Orada da hem işimi yaparım hem pazarlamasını. Sonra da markamı oluşturup işyeri açmayı düşünüyorum. Umarım hayallerim gerçekleşir. Bunun için çaba gösteriyorum.

Şule: Biz de Umudun Kadınları olarak hayallerinin gerçekleşmesini diliyoruz. Röportajımızın da sonuna geliyoruz. Bizi daha çok kadınlar izliyor. Onlara bir önerin olur mu son olarak?

Kadriye: Her kadının, her insanın bir hobisi vardır ve olmalıdır. İhtiyaç duyuyorlarsa ürünlerini satsınlar. Ama üretmekten vazgeçmesinler. Bu benim için bir terapi oluyor. Kendime güvenim arttı. Evden çıkmak, stant açmak çok güzel bir şey Yeni insanlarla tanışıyorum. İnansınlar kendilerine. İnanmak başarmanın yarısıdır. Hayallerinin peşinden koşsunlar. Yaşım 49, pek çok hayalim var. Gerçekleştirmek için elimden geleni yapıyorum. Vazgeçmesinler kesinlikle. Yarım bırakmasınlar. Kadınların ekonomik özgürlüğünün olması da çok önemli, gerçekten. Ekonomik özgürlüğü olmayan kadınlar şiddete uğrayabiliyor. Ben işimi çok seviyorum. Çocuklarıma harçlık verebiliyorum. Bu beni çok mutlu ediyor.

Şule: Kadınlara çok güzel önerilerde bulundun, gerçekten. Umut verici. Son olarak bir mesajın var mı?

Kadriye: Eşim bana çok destek oluyor. Eş desteği çok önemli. Önümüze geçmesinler. Ben gidip stant açıyorum, o da çocukların bakımını üstleniyor. Engel olmuyor, nasıl gideceksin, nasıl yapacaksın... diye. Erkeklere de iş düşüyor yani. Network çalışmaları sırasında çocukları eşime bırakıp üç gün evden gidebiliyordum. O da onların babası, ben annesiysem. Sorumluluklar paylaşılmalı.

Şule: Rol Modellerimiz köşemizin sonuna geldik. Ben Kadriye’ye çok teşekkür ediyorum. Bize çok güzel mesajlar verdi. Eşler arasındaki paylaşım. Sorumluluk. Umut... başka bir söyleşide buluşmak üzere hoşça kalın.

Kadriye: Ben teşekkür ediyorum, hoşça kalın.

DENEYİMLEDİKLERİM

TEMİZLİK YAPARKEN ELİNİZİN ULAŞAMADIĞI YERLER İÇİN NASIL BİR
ÇÖZÜM ÜRETİYORSUNUZ?

YAZAN: Emine KAMÇI

eminekamci@hotmail.com

Elinizin ya da paspasınızın erişemediği yerleri temizlerken kuşkusuz zorlanıyorsunuzdur.

Bu sorunu çözmek için size bir önerim olacak. Uzun bir sopanın ucuna uygun bir bezi sardıktan sonra paket lastikleriyle sıkıca sabitleyiniz. Bu şekilde bezi kaydırmadan sopanızı kolayca hareket ettirebilirsiniz. Bu hareketi, baza ve dolap altlarına uyguladığınız gibi erişemediğiniz büyük camların dışını temizlerken de yapabilirsiniz.

Kolay gelsin.

EVİNİZDE SAÇINIZI BOYARKEN DİKKAT EDECEĞİNİZ NOKTALAR:

Boyaya başlamadan önce, yüzünüzün her bölgesine yağlı krem uygulamalısınız. Böylece boya işlemi bittikten sonra yüzünüzü temizlemek daha kolay olacaktır.

Bu kremlerle işlemi, yüzeyleri temizleme işlerine kalkışmadan önce de ellerinize uygulayabilirsiniz. Böylelikle, ellerinizi daha az yıpratmış olursunuz.

Kolaylıklar dileriz.

KADES

YAZAN: Nurşen SUNAR KORKMAZ

nsunarkorkmaz@gmail.com

Merhaba dostlar. Bu yazımda biz kadınlar için geliştirilmiş olan bir mobil uygulamadan söz etmek istiyorum. Uygulamanın adı Kadın Destek Uygulaması KADES. Bu uygulamayı ben de yakın zamanda öğrendim. Nereden duydun ya da nasıl öğrendin diye soranlar için hemen söyleyeyim, Engelsiz Erişim Derneğinin düzenlediği Engelsiz Eğitim Sekizinci Sezon eğitimlerinden biri olan Her Yönüyle Sağlık oturumlarının yedincisinde Psikolog Demet Taşören, kadına yönelik şiddetle mücadele konusu üzerine bir sunum yaptı. Laf aramızda, Her Yönüyle Sağlık oturumlarında meme sağlığından sağlıklı beslenmeye, üreme sağlığından gıda takviyelerinin yeri ve önemine deyin sağlığınıza dair pek çok konu, alanında uzman kişiler tarafından anlatıldı. Mesela anne sütüne en yakın besin kaynağının yumurta olduğunu da ben bu oturumların birinde öğrendim.

KADES, şiddet veya taciz gibi kötü eylemlerin önlenmesi için geliştirilmiş bir uygulama. Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanmış olan KADES, 2018 yılında yayınlanmış.

Amacı, kadına yönelik şiddeti önlemek ve kadına yardım etmek. Uygulama İOS kullanıcıları için gayet erişilebilir. Uygulamayı

<https://apps.apple.com/tr/app/kades/id1360309770?l=tr>

Bağlantısından cihazımıza indirdikten sonra TC kimlik numaramızı, adımızı, soyadımızı, doğum yılımızı ve cep telefon numaramızı yazıp uygulamanın hangi şartlarda kullanılması gerektiği ve yasal zorunlulukları okuyup onaylıyoruz ve ileri tuşuna basıyoruz. Cep telefonumuza mesaj olarak gelen kodu da istenen yere yazıyoruz ve uygulama aktif oluyor. Burada çok önemli bir detay var. Yardım tuşuna bastığımızda ki bu yanlışlıkla da olabilir, geri alamıyoruz. Bu yüzden gereksiz yere bu tuşa basmamamız gerekiyor. Yardım tuşuna bastığımızda ihbarımız yetkililere iletiliyor ve öğrendiğim kadarıyla birkaç dakika içinde yardıma geliniyormuş.

Umarım hiçbirimizin bu uygulamayı kullanmaya ihtiyacı olmaz ama tedbirli olmak da önemli. Bu nedenle kör ya da gören fark etmez, telefonumuzda bulunması iyi olabilir bence. Hiç kimsenin bu ve buna benzer uygulamalara ihtiyacı olmadığı, şiddetin, zorbalığın, ötekileştirmenin tarihin karanlık sayfalarında kaldığı, eşit ve erişilebilir bir dünya ümidiyle.

08 04 2022

DENGEDEN KALMAK

TOPLUMSAL CİNSİYET VE İLETİŞİM

YAZAN: Şükriye Ece ABAY

seceabay@hotmail.com

Etkili iletişim kurabilmek için karşımızdaki kişinin yaş, meslek, eğitim ve sosyal çevre gibi bazı özelliklerini bilmek bize rehberlik eder. Benzer şekilde karşımızın cinsiyetini bilmek de iletişimimizi etkin kılmada rol oynar.

Dünyaya dişi ya da erkek olarak gelmemizin dışında büyüdüğümüz, içinde yetiştiğimiz toplumun bizden beklentiler, bize yüklediği rol ve sorumluluklar toplumsal cinsiyetimizi belirler. Toplumsal cinsiyet kavramı dişi ve erkek olarak ayıran cinsiyet kavramından daha kapsamlıdır. Kadın ve erkek arasındaki toplumsal, kültürel, ekonomik, politik ve davranışsal farklılıkları içinde barındıran bir kavramdır. Bu kavram egemen ideoloji tarafından güçlendirilerek toplumsal denetim sağlanmış olur.

Dinamik bir yapı gösteren toplumsal cinsiyet her iki cinsten beklenen roller, dönemin koşulları içinde değişiklikler gösterse de nesilden nesile aktarılır. Kadından yumuşak, uysal, uyumlu ve şefkatli olması beklenirken, erkekten rekabetçi, sert, otoriter ve karar verici olması beklenir. Kadın ve erkekler yaşam alanları ile de farklılaşırlar. Günümüzde kadınların çalışma hayatlarında aktif olmalarına rağmen özel alan olarak tanımlanan ev içi kadınların, kamusal alanda erkeklerin yaşam alanlarıdır.

İletişim boyutuna geldiğimizde ise bu farklılıklar sözel iletişimden sözsüz iletişimin tüm öğelerine yansır. John Gray’ın ünlü eseri “Erkekler Mars’tan kadınlar Venüs’ten” olacak şekilde bu iki ayrı gezegenin bireyleri anlaşmaya çaba sarf ederler.

Erkekler günü 500-1000 kelime kullanarak geçirirlerken kadınlar sıradan bir günü 3500 kelime ile bitirirler. Kadınların bu kadar konuşmasını erkekler dırdır olarak değerlendirirler. Oysa gerçek başkadır. Teolojik olarak önce erkeğin sonra kadının yaratılması fikri tek tanrılı dinler ve diğer dini inanışlarda da geçerli bir inanıştır. Bu tıpkı önce çalı süpürgesi daha sonra elektrikli süpürge’nin bulunması, önce Iphone 6 varken şimdi Iphone 13 olması gibi bir durumdur. Nasıl ki elektrikli süpürge’de ki donanım çalı süpürgesinde yoksa kadının sahip olduğu iletişim donanımlarının erkekte olmaması kadının çok konuşuyor olmasına yol açar.

Bu durumu bir örnekle açıklamak gerekirse sabah evden çıkan eşinizi uğurlarken “Akşam eve gelirken ekmek alır mısın?” diye bir cümle kurarsınız. Sonra tam tam kapıdan çıkarken içinize bir kurt düşer ve tekrar şu hatırlatmayı yaparsınız “Ekmek almayı unutmazsın değil mi?” Derken gün biter akşam eşiniz eve gelir, üstünü başını değiştir ve yemek için sofraya oturduğunda bir de bakarsınız ki ekmek yoktur. Eşinize ekmeği nereye koyduğunu sorduğunuzda aldığınız cevap “Ne ekmeği?” olur. Biz kadınlar dırdır ediyorsak sizden ötürü erkekler.

Sözel iletişim boyutunda kadınlar özel alan dediğimiz ev ve komşular tanıdıklarla bir arada olunan ortamlarda konuşurken, erkekler kamusal alan dediğimiz alanlarda topluluklar önünde konuşmaktan keyif alırlar. Evde ağzını açmayan bir erkek herhangi bir topluluk önünde kendi uzmanlık alanının dışında bile konferans verebilir. Son yıllarda “mansplaining” denilen bir kavram ortaya atılmıştır. Bunun henüz tam Türkçe terimi bulunmamakla birlikte biz kadınlar bunu deneyimlemiştir. Örneğin ben bir doktor olarak kalabalık bir ortamdayken bana soru soran bir kişiye eşim (kendisi fizik mühendisi) çok rahat bir şekilde benim önüme geçerek soruyu cevapladığına birçok kere şahit oldum.

Yine sözel iletişim boyutundan bir örnek verecek olursak erkekler karşısındaki kişinin sözünü kesme konusunda hiçbir çekince duymazlar. Hele bir kadınsa çok rahat sözünü kesebilirler. Kadınlar ise karşısındaki kişinin sözünü kesme konusunda daha çekingen davranırlar konu başka taraflara gitse bile. Erkeklerin suçlayıcı tarzda konuşmalarına karşılık kadınlar sadece ses tonlarını değiştirerek dolaylı olarak suçlayıcı tarzda konuşurlar.

Sözsüz iletişim boyutunda ise yine farklılıklar kendini gösterir. Sözsüz iletişimin en önemli ögesi olan göz teması kurma konusunda kadınlar daha iyi beceri sergilerken erkekler göz teması kuramazlar direk göz dikme olayını sergilerler. Karşınızdaki kişinin göz bebekleri ile burun bölgesine bakıyorsanız bu alan dostça bakış alanıdır ve kadınlar göz temasında bu alana bakarlar. Karşınızdaki kişinin alın bölgesine bakıyorsanız durumun kontrolünü ele alma isteğinizi gösterir ve iki erkek karşılıklı konuşurken birbirlerinin alın bölgesine bakarlar. Karşınızdakinin burun ve ağız bölgesine bakıyorsanız bu alan şehvet bölgesidir ve bir erkek ile kadın karşılıklı konuşurken erkeklerin gözleri bu alana istemeden (!) kayar.

Mekân kullanımı konusunda erkekler daha saldırgandırlar özellikle kadınların kişisel alanlarına girme konusunda. Erkekler özellikle kamusal alanda ulaşabildikleri en geniş alana ulaşmaya çalışırlar. Dikkatinizi mutlaka çekmiştir erkekler kollarını iki yana açıp varsa yanlarındaki sandalye ya da oturma yerinin üstüne koyarlar, bacaklarını açıp bir bacağına ayak bileğini diğerinin dizinin üstüne koyarak egemenlik alanlarını en üst seviyeye çıkarır. Kadınlar çocukluktan itibaren iki bacaklarını birbirine bitişik tutarak bedenlerini ve kullandıkları alanı en aza indirirler.

Türk toplumunda özellikle erkek çocuklarının yeri çok farklıdır hele bazı bölgelerimizde erkek çocuk sahibi olan kadınların statüleri yükselir ve sözleri dinlenir. Yetiştirilirken kız çocukları için yapılması sakıncalı olan her şey erkek çocuklar için mubah sayılır. Hele sünnetle beraber erkek çocuklar kendilerinin kız çocuklarından daha farklı ve önemli olduğunu hissederler. Önemini fark ettikleri bir diğer noktada genital bölgelerinin ne kadar hayati olduğudur. Futbol maçlarında gözlemlemiştinizdir mutlaka serbest atış kullanılırken baraj kuran takımın oyuncularını başlarını değil genital bölgelerini korurlar. Çünkü genital bölgenin performansı beyin değil diğer tüm organların performansından önde gelir. Yani beyin ile genital bölge yer değiştirir.

Toplu taşıma araçlarında şunları yaşamış ya da şahit olmuşsunuzdur. Kadınlar iki kişilik yerde üç kişi otururlar bir de yanlarına 6-8 yaşlarında bir kız çocuğunu oturturlar. Oysa bir erkek iki kişilik yeri tamamen kaplar ve siz kendisine “Oğlum biraz şöyle toparlan da ben de şuraya

bir oturayım” dersiniz. Size öyle bir bakış fırlatır ki içinizden “Allah beni ne yapmasın. Bu ülkede beyin göçünün sebebi ben ve benim gibiler”!

Son söz olarak cinsiyetimiz, dilimiz, ırkımız, etnik kökenimiz, mesleğimiz, sosyal durumumuz ne olursa olsun iki şeyi unutmayalım:

1. İyi iletişimin temeli SİZSİNİZ
2. GÜLÜMSEYİN

28.04.2022

KÖR TOPAL DÜNYA

YAZAN: Şule SEPİN İÇLİ

Sulesepin06@gmail.com

Hayatta olduğumuz sürece başımıza hiç tahmin edemeyeceğimiz olaylar gelebiliyor. Hele bir de bunlar olumsuz olaylarsa, tüm düzenimiz altüst oluyor. Uyum sağlayabilmek için yaşadığımız üzüntü bir yana değişiklikler yapmamız ve yeni olayın getirdiklerine uyum sağlamamız gerekiyor.

Sosyal yönlü ve hareketli olduğum için benim de başıma iyi şeyler geldiği gibi kötü olaylar da çok geliyor. Öyle ki bazen zincirleme olaylarla mücadele etmek zorunda kalıyorum. Bir arkadaşım, arka arkaya bazı terslikler beni bulunca, “Üçüncüsü olsun da seni öyle ziyarete geleceğim.” Demişti. Sözü daha fazla dolandırmadan konuya gireyim. Kadın çalıştayına katılmak için bir sabah evden çıktım. Gün boyu çalıştayı izledim. Çok verimli ve öğretici bir çalıştaydı. Bütün gün kapalı ortamda, hem de maskeyle kalınca, çok bunaldım ve yanımdakilere metroya kadar yürümeyi önerdim. Çalıştayını değerlendirerek sohbet yürüyüşü yaptık. Tam metroya yaklaşmıştık ki, sol tarafta yürürken, kendimi sağ da caddenin ortasında, yerde buldum. Düşüğümü anladım ama nasıl olduğuna bir anlam veremedim. Baktım, ayağımın önünde bir araba duruyor, yanımdakiler, “Ne oldu?” diye telaşla konuşuyor ve koşturuyorlar. İşte o zaman bir araba kazası olduğunun farkına vardım. Sağ ayağımda bir ağrı hissettim. Basınca ağrı daha çok artıyordu. Ayağımdan vukuatlı biri olduğum için hastaneye götürmelerini istedim. Hastane, trafik kazası olduğu için ağırmayan yerlerimi de incelemeye başladı. Bu arada ayağım giderek şişiyor, canım çok yanıyordu. Kötü bir şeyin olduğunu anlamıştım. Bekleme süresince düşünceler beynimde sıraya geçti. Ayağım kırılmışsa, ne olacaktı? Yakınlarıma nasıl söyleyecektim? Bana destek olacak birini bulmam gerekecek, ya da yakınlarımdan biri evimize

gelecekti. Yapabileceklerimi yapamayacaktım, suyumu başkasından isteyecek, özel gereksinimlerimi kendi başıma karşılayamayacaktım.

Görmeyenlerin eşyalarının yerlerinin değişmesi kâbus gibi bir şeydir. İster istemez eve gelen eşyaların yerini değiştirecek, iyileşince aradığımı yerinde bulamayacaktım. Eşyaların yerini tarif etmede hiç iyi değilimdir. Bir de aceleci ve sabırsız oluşum bunlara eklenince, işler daha da karışacak ve moralim büsbütün bozulacaktı. Sosyal faaliyetlere katılamayacağımı hiç aklıma getirmedim bile. Allahtan evim merkezi bir yerdeydi ve erişilebilir durumdaydı. Hayallerim suya düşmüştü. Çok özlediğim, İstanbul’da yaşayan dostum birkaç günlüğüne bize gelecekti. Onunla özlem giderecek ve uzun uzun sohbet edecektik. Kaza olmadan önce alış verişe gidip hazırlıklarımı yapacaktım ki özel zaman geçirmeye vaktimiz olsundu. Nerde! Bunların hiç biri gerçekleşemeyecekti.

Doktorun yakınlarımla konuşmasını duyunca, düşüncelerimden sıyrıldım. Gerçek, acı acı duyabileceğim bir biçimde sesli olarak dillendiriliyordu. Ayağım kırılmış, alçıya alacaklardı. Hıçkırma hıçkırma ağlamaya başladım. “Umarım önemli bir şeyim yoktur” diye dilemişim umutla. Beni teselli ediyorlardı. Ama ben çok mutsuzdum.

Sevgili dostum da gelmişti beni ziyarete Ankara’ya. Uzun zaman geçiremedik birlikte ama durumumu onun desteğiyle daha kolay kabullendim. Uzaktan ablam da geldi.

Görmüyordum, geçici topallık da üzerine gelince, hem kör, hem total olmuştum. Artık çift engelliydim. Üzülmekle bir yere varamayacaktım. Yaşadığım şoktan kurtulmam ve yas tutmayı bırakmam gerekiyordu. Farklı çözüm yolları geliştirmem şarttı. İlk gün, tualete çok gitmemek için yiyecek ve içeceklerime dikkat etmeyi denedim. Dizlerimin üzerinde emekleyerek istediğim yere uzun zaman da alsa gitmeyi başardım. Tekerlekli sandalye işimi epeyce kolaylaştırırdı. Ama eve sığabilecek miydi? Daha önce de sol ayağım zedelenmişti. Gören arkadaşım, sandalyenin eve sığmayacağını söylemişti. Bu kez söylenenlere aldırmayıp evde sandalye kullanmayı denemeye karar verdim. Bulduğumuz sandalye küçüktü ve her yere girebiliyordu. Nasıl mutlu oldum anlatamam size. Evdeki dolapların boyu, kapılar, tekerlekli sandalyeye göre planlanarak yapılmamıştı tabi. En azından kendi gereksinimlerimi giderebiliyordum. Zamanla daha çok alıştım sandalyeyle hareket etmeye. Onu evin içinde baston gibi kullanabiliyordum. Yemeğimi ısıtıyordum. Körlükle topallık birleşince, sıcak yiyeceğin dökülme olasılığı yanmama neden olabilirdi. Bu nedenle yemeği masaya taşımaya cesaret edemedim. İlerleyen zamanlarda yemek bile yapabildim. Yapabileceklerim arttıkça, kendimi daha özgür ve mutlu hissediyordum. Tekerlekli sandalyeye mahkûm değildim bazı

insanların önyargılı bir şekilde söylediği gibi. Tersine sandalye, beni özgürleştirmişti ve çift engelikle baş edebiliyordum.

Eşim ve arkadaşımın yardımıyla ara sıra hava almak için dışarı çıktığımız anlar bile oldu. Hatta bir keresinde, bir elimde baston, bir elimde de sandalyeyi sürerek kısa bir süre tek başıma yürümeyi deneyimledim. İlk deneyim olduğu için haliyle biraz zorlandım. Öyle ya ortopedik engelimi kalıcı olsaydı, yolda tek başıma yürüyemeyecek miydim?

Bir ay kadar ayağımın üzerine hiç basmadım. Anladım ki zaman geçtikçe, yaratıcılığımı kullanıp yapılması gerekenlerin üstesinden gelebiliyorum. Çok sıcak olmaması koşuluyla çayımı bile doldurup masaya götürebildim. Sandalyenin önüne küçük bir tepsi monte etseydik, birçok ev işi daha kolay yapılabilirdi. Çok yüksek yerlere uzanmak ve çok alçak yerlere eğilmek oldukça zor oluyordu.

Bu kısa dönemde yargılayıcı sözler beni çileden çıkardı. “Çok gezdiğin için hep başına bunlar geliyor. Yine ne oldu? Çok dikkatsizsin.” vb. Beni en çok rahatlatan şu söz oldu: “Başa gelmedik iş, ayağa değmedik taş olmaz.”

Bu süreçte, ortopedik engellilerle empati kurabildim. Daha önce bu engel grubundan arkadaşlarla yaşanmışlıklarım olmasaydı duyarlılığım gelişmezdi ve empati kurmam daha zor olabilirdi.

Toplumun engellilere acılarından yakınırsanız genelde. Bu tutumlarla baş edebilmek için kendime acılamayı öğrendim. Benim için ders niteliğinde olan yaşadığım bir örneği paylaşacağım sizinle. Beni ziyarete gelen bir arkadaşıma “Beni böyle görünce çok üzülüyorsun değil mi?” diye sordum. “Hayır, hiç üzülmiyorum, özgürce hareket ettiğini görünce, sizinle gurur duyuyorum.” Dedi.

Bakış açımızı değiştirmek böyle bir şeydi. Sonuçta hayat devam ediyordu, bu kör topal dünyaya uyum sağlayabilmişim ve geçici çift engellilik durumum sona ermişti.

26 04 2022

ÇOĞALALIM ÇOĞALTALIM

PİR SULTAN ABDAL KÜLTÜR DERNEĞİ MAMAK ŞUBESİ

SÖYLEŞİYİ YAPAN: Sultan ÇAMUR KARATAŞ

KONUK: Fadime TÜRKİYILMAZ

Sultan: Sevgili Umudun kadınları dergisi okuyucuları.

Pir Sultan Abdal Kültür Derneği Mamak Şubesi başkanı Fadime Türkyılmaz'la birlikteyiz. Bugün başkan kadın olan bir örgütü tanıtacağız. Merhaba Fadime

Fadime: Merhabalar, sistemle, sistemli bir şekilde, yazılı yazısız kural ve kurumlarla, örf ve ananelerle dil ve dinle ötekileştirilen, yok sayılan, konuştuğunda iffetsiz olarak atfedilen, birey olma mücadelesi veren, her şeye inat ben yaşamın yarısıyım, bu yaşamın yarısı benimse mücadelenin de yarısı benim diyen kadınlara selam olsun diyerek başlamak isterim.

Sultan: N güzel bir başlangıç yaptın çok teşekkür ederim, sağ olasın. Sen Pir Sultan Abdal Mamak Şubenin beş yıldır yöneticiliğini yapıyorsun. Tabi bunun için birtakım özelliklerin var muhakkak ki seni beş yıldır bu yönetimde, bu kadar erkek egemen bir ortamda kadın olarak seçiyorlar.

Fadime: Şimdi canlar ben Fadime Türkyılmaz. Zaten Sultan canımız da adımlı soyadımı söyleyerek başladı bu işe. Geçmişim çok farklı. Çünkü ben Maliye Sen'in kurucusuyum, BES'in kurucusuyum, KESK'in kurucusuyum. Pir Sultan Abdal Derneğinin kurucusuyum, artı KESK'te pantolon genelgesini çıkarttıran kadınıym, tüzüğünde olmamasına rağmen Maliye Sen de ilk kadın kurultayını yapan kadınlardanım ve böylesine bir geçmişim varken, emekli olduktan sonra tekrar doğup büyüdüğüm tozunu kokladığım Tuzluçayır'a geri döndüm. Tuzluçayır'a geri döndüğümde Tuzluçayır dışardan kaplan gibi içine girildiğinde ise birçok çelişkiler yumağının yan yana yer aldığı yerlerden bir tanesinin olduğunu görmek elbette ki insanın biraz içini acıtiyordu. Çünkü benim bıraktığım Tuzluçayır bu Tuzluçayır değildi. Biz eskiden kapı bile kilitlemezdik. Şimdi ise insanların birbirine güvenmediği bir ortamla karşı karşıya geldik. Aday olduğumuzda iki erkek adayla yarıştım. Kürsü konuşmamızdan olsun, duruşumuz, Pir Sultan'a sahip çıkışımız ve Alevilikte kadının yerini anlatıyor olmamızdan kaynaklı, erkek canlara 95 birine fark attık bilmem kaç birine fark attık. Buraya kadın eli değmişti. Kadın eli değmişti dememin nedeni şu. Biz gelip burada bardak yıkayalım, bulaşık yıkayalım ya da burada gün yapalım mantığı değil elbette ki kadın elinin değmesi kadın beyninin değmesi cümlesi daha doğru gibi geliyor. Yani daha kapsayıcı ve daha önyargısız, daha herkesi kucaklayan, daha erkek egemen ideolojiye karşı dik durabilen, daha Alevi felsefesine sahip çıkan, her şeyin dahasıyla birlikte geldik buraya. İyi ki de gelmişiz diye düşünüyorum. Buradaki bir boşluğu da doldurduğumuza inanıyorum. Çünkü Türkiye'de ilk defa kadın meclisi Mamak Bir Sultan Aptal Kültür Derneği Şubesinde kuruldu. Bu yetmedi, genel merkeze sürekli ilette ilette, söyleye söyleye Türkiye Mamak Pir Sultan Abdal Kültür

Derneği kadın Meclisi kurduk. Onun ilk eğitimi Antalya'da yapıldı. Yürütmelerini seçtik. En önemlisi şuydu; biz kadın meclisine başkan seçmedik. Çünkü dedik ki başkanın bulunduğu yerde erk vardır. Biz de erke karşı mücadele ettiğimize göre başkan olmamalı. Kadın canlarımızdan yürütme olmalı bu yürütme de ara ara değiştirilmeli ki herkes ben de varım, buradayım, kadını, insan hakları kadın hakları da olsun diye mücadele versinler diye düşüncemizin bir ürünüydü bu ve bizim 16-17'sinde Pir Sultan Abdal Kültürde genel kurulumuz var ve ilk günü tüzük kurultayına ayrıldı. Bizim Mamak'tan gitti öneri, çünkü burada biz toplantımızı yaptık. Yazılı hale getiriyoruz. Sürekli demokratik merkezîyetçilik ilkesine inanan ve demokrasiye inanan bir kadın olduğum için yazılı gitmesi gerektiğine inanıyorum görüşlerin. Hep de öyle yapıyoruz zaten ilk şartımız şu tüzüğe biz kadınlar Türkiye maile senin tüzükte yer almasını istiyoruz çünkü bir genel başkanın işine gelir uygulayan yer genel başkanın işine gelmez laf edebilir yani tüzükte bir organ olarak Türkiye kadın ve ilgisinin yer alması gerektiğine inanıyoruz iç işleyişini sürekli söylüyorum ben bunu kadın çalışması işleyişine özel olmalıdır ama bu özelliği yaparken de bağımsız kadın örgütlerine inanan bir kadın olduğum halde sultan örgütlü olduğu için çalışmalarında özerk olmalıdır ama yaptığı işler ise pir sultanın amaç ve ilkeleri doğrultusunda mesela feminen hareketlerimde bütün kadınlar ayağa kalkıyor. Aman biz feminist değiliz. İlk cümle arkadaşlar kadın hakları dediğiniz andan itibaren feminist ve hala kabul etmiyor. Hayır biz feminist değiliz erkek arkadaş aynen şunu dedi feminist hareket bu ülkeye çok zarar vermiştir. Feminist hareket bu ülkede olmasaydı şu anda kadınlar çarşaf giymişti. İkincilleştirilmişti. Çünkü AKP yönetimi ile yıllardır özelleştirmenin de büyük etkisi ile kadınlar kamusal alandan alınıp evlere hapsedilmeye devam edildi. Annesinin dizinden tahrik olan bir zihniyete karşı mücadelenin ilk yolu insan haklarının kadın hakları olması doğrultusunda verilmelidir ve birey olmamız için önümüzde hangi engeller varsa birey olmak ne demektir kendi haklarını kullanmaya haiz olmak demektir. Kadınlarımız kendi haklarını kullanabiliyorlar mı hayır. Ben kendim dışında eşinin verdiği partiye oy vermeyen kadın görmedim, ben kendimin dışında eşinin yürüdüğü yoldan yürümeyen kadın görmedim. Ya böyle bir şey olamaz. Hani özel alan diyoruz ya özel alanın politik olduğuna inanan kadınlardanım. Baba patron, anne işçi, çocuklar çıraktır, anne evde yeniden üretimi sağlar, babayı işe geleceğe hazırlar, çocuğu okula hazırlar, bulaşık çamaşır, kuluçka makinası olmaktan sıyrılmalıyız diye düşünüyorum. Niye bizi eve hapsedmişler? Diğer taraftan yaşamın yarısı olarak, yarısı olan erkeklerce bu sistemi daha renkli, daha kolay. Yarısını otomatikman

diskalifiye etmiş sistem. Biz de diğer yarısı olarak diyoruz ki, hayatın yarısı bizim. Mücadelenin yarısı da bizim. İyi ki varız.

Sultan: İyi ki varsınız gerçekten. Şimdi siz bu örgütün başkanısınız, yönetim kurulunuz nasıl, kadın erkek dengesi.

Fadime: Bangır bangır bağırdığım şeylerden de bir tanesi KESK'e koyduk ve rahatladım diyorum. Kadına pozitif destek dediğimiz cümlemin altındaki ilk konu da kotadır. Kota nedir eşitsizlikler eşitleninceye kadar, kadınların orada yer almasını sağlamanın önünün açılmasıdır rakamsal anlamda. Şimdi biz de dört tane kadın üç tane erkek canımız var. Keşke sekiz kişi olsaydı da dört erkek canımız dört kadın canımız olsaydı. Niye öyle diyorum? Biz kadınların üstünlüğünü savunmuyoruz. Biz tam tersi eşitlikçi felsefemizin hayata geçmesinin mücadelesini veriyoruz Alevilikte kadın çok önemlidir. Niye önemlidir. Aleviler tek eşlidir. Bizde boşananları ceme bile almazlar. Yani öyle bir ilke. Ona ceza verirler. düşkün ilan ederler. O cezası kalktıktan sonra ödemeye girebilir

Sultan: Tabii ki bu kurallar artık şu çağdaş sistemin içinde geçerli değil boşanmak isteyenler boşanır. Fadime: Yani köyden kente geldikten sonra Alevilikte kapitalizm üretim ilişkilerimizin de cinsiyetçi iş bölümünden etkilenmiş ve bir yok ananemiz mi diyelim, yaşam şeklimizle sekteye uğramıştır çünkü biz kadınlar şuna da inanıyoruz dayak yiyorsa işkence görüyor elbette ki boşanmalı. Eğer hala boşanmayıp burada yaşıyorsa zaten o kadının aklından da şüphe ederim.

Sultan: Desteğe ihtiyacı olduğunu düşünmek gerekir bu koşullarda.

Fadime: Yani birçok şekliyle ve Alevilikte kadın, Hacı Bektaş Vel'ye gidenleriniz varsa bilirler, kocaman yazar: "kadın benim eşim değil eşdeşimdir. Eşdeşimdir demesi kadınların sosyal yaşamdaki aynı eşitliğe sahip olduğunu anlatır. Ancak felsefemiz çok doğru olmasına rağmen yine söylüyorum. Kapitalizm üretim ilişkilerinden biz Alevi erkeklerin ve kadınların etkilenmediğini söylemek uzayda yaşamak gibi bir şey olur. Cem evlerimize gidirsiniz, kadınlar bulaşık yıkar, kadınlar çay getirir. Dede posta oturur. Biz kadın meclisi yapıldığında kadın analar oturtuyoruz posta. Buna başladık ve devam edeceğiz. Tabii ki dedeler erkektir. Babadan Oğula geçen bir uzantısı olduğumuz için Pir Sultan'da bizim dedeler kurulu kuruldu. İlk itiraz eden bendim, yeter dedim ya sizin artık yıllardır erkek egemen ideoloji sürdürdüğünüz yetmiyormuş, gibi bir de dedeler kurulu kurdunuz. Biz kadınlar bu yaşamın neresindeyiz sorguladılar. Kadın anaları da oraya koydu bir de başkan seçtiler lağvedildiler. iyi ki başkan seçmişlerdi, kadınlar olsaydı kendilerine bir başkan seçmezlerdi. Yürütme seçerler. Şimdi

yaşamın pir sultan ağını da örerken, demokrasi ve eşitlik mücadelesi verirken aynı zamanda, burada da kadınlarımızı eşitlemenin, eşdeş olmanın gereklerini yerine getirmesi gerektiğine inanıyoruz. Genel merkezin genel kurulunda dediğiniz şu %40 hatta %40 genç, siz deneyimli diyorsunuz ya deneyim deneyim deneyim ya onları da bu işi çözeriz diye düşünüyorum. Kadın eğitimi yapıyoruz bu arada. Bu süreçte de kadın sekreterimiz gerçekten yol alacak ve bir eğitim yapacaktır. Bakın kadın sekreteri diyorum. Pir Sultan Kültür derneğinin tüzüğünde kadın Sekreterliği diye bir sekreterlik yok. Ama biz deriz ya haklar yasalardan önce gelir. Fiili olarak başlatıyoruz tüzüklerimize koyduruyoruz ve yaşamımıza devam ediyoruz. Kadın için eğitimin olmazsa olmaz olduğuna inananlardanım. Geçmişte gerçekten iyi işler yaptık, paneller yaptık, 25 Kasımları ve sekiz martları hiç aksatmadık. Paneller birlikte alanlardaydık. Olmaya da devam edeceğiz. Ama bu yetiyor mu yetmiyor. Çünkü kadın canlarımız kadın dediğin de 90 60 90 kadın algısından dışarı çıkıp, kadın, bilinçli kadın olmayı, haklarının neler olduğunu, başına bir iş geldiğinde nasıl davranması gerektiğini bilmek zorunda diye düşünenlerdenim.

Sultan: Şu ana kadar ki konuşmalarımızdan en çok etkilendiğim şey şu. Siz bir inanç ve gelenek peşinden gidiyorsunuz ve onu yaşatmaya çalışıyorsunuz ama bunu hiç gözü kapalı yapmıyorsunuz. Onda da eleştirilecek şeyler bulduğunuz anda değiştirmek için var gücümüzle çalışıyorsunuz. Yani bir dedeler, bir kadın ana olgusu, kadın erkek eşitliği, kadının cemlerde bile bulaşığı yıkayan, evi süpüren kişi olmamasına çabalamanız, gerçekten çok etkileyici. Çok tebrik ediyorum. Demek ki bu inanç da bir bağınazlık içermiyor sizin açınızdan.

Fadime: Bizim inancımız doğma değildir, evrenseldir zaten. Çağa göre değiştirilmediği sürece Alevilik Alevilik olmaz. Biz çağcılız. Bilimden gidilmeyen yolun sonu karanlıktır diye 15. yüzyılda söylemişiz. Gerçekten bilimden, insan haklarından gidilmeyen yolun sonu karanlıktır. Biz bir cami değiliz. Aleviler de bu ülkenin laikliğinin ve demokrasinin gerçekten bekçileridir. Bu yüzden bunlar doğma değildir. Ben şuna da itiraz ediyorum, ki kızım da buna dahil, kızım itiraz eder. Çünkü cem de 12 imam hizmetimiz vardır bizim ama her ne hikmetse süpürge kadına verilir. Dede oradan Zakir diye söyleyerek çağırır süpürgeciler meydana gelsin. Göstermelik olarak yerleri süpürür ki, ruhumuzu beynimizi her şeyden temizledik. Burada canız demek için. Çünkü cinsiyete göre çekilmez Cemlerimizde çünkü bizim bir de kırklar mitimiz var. Mitoloji orada uğrayan üryan üryan cem döndüler der. Yani cins ayrımcı değildir. Erkek egemen politika şöyle yazar, on yedi kadın vardı şu kadar erkek vardı 40'lar meclisinde. Yuh diyorum ya. Kürsüden de diyorum ben bunu üryan üryan döndüler ne demek. -İnsanların orada

cinsiyetten söz edilebilir mi? Daha sonra erkek egemen ideoloji 17 kadın diye bunu da dayatıyorlar. Bangır bangır bağıryoruz mitolojimizi bile değiştiriyorsunuz diye.

Sultan: Aslında o çıplaklık bir şeyi sembolize ediyor. Can olmayı. Beyin olarak orada bulunmayı. Geri planında bir haset, bir kıskançlık, bir kötü duygu olmadığını ifade ediyor.

Fadime: 12 hizmet yürütülürken zakir çağırıyor. Süpürgeci. Süpürge hemen kadınların elinde. Hemen itiraz ettim, dedim ki olmaz. Eğer üryan üryansa, 12 hizmet de yürütülüyorsa niye kadınlar geldi. Dedelerin sürekli kendilerini baş tacı etmek istedikleri varsayımlardır erkek arkadaşımızın eline verdik süpürge orada söylemleri ve yaşam şeklimizi değiştirmediklerimiz sürece hiçbir yere varamayız. 100 yılda bir değişir. O yüzden önce söylemlerimizi değiştiriyoruz yaşam şeklimizi söylemlerimize göre ayarlıyoruz ki bir tık ileri gidelim.

Sultan: Siz orada eğer bir eşitsizlik gördüyseniz hemen ağırlığınızı koyuyorsunuz ve o eşitsizliğin giderilmesi için her şeyi yapıyorsunuz bu bizim geleneğimizdir lafının arkasına asla düşmüyorsunuz, çok tebrik ediyorum. Peki Pir Sultan Abdal Mamak Şube olarak gelecek için bir planınız var mı?

Fadime: Şimdi demin de söyledim, tüzüğümüzde olmamasına rağmen bizim kadın Sekreterliğimiz var. Seçimimizi yeni yaptık. Şubat ayında gerçekleştirdik seçimimizi, kadroyu da yeniledik. Şimdi yenilikciyim dedim ya, beyin olarak ben 60 yaşındayım. Gençlere şunu söylüyorum, bana bir dur deyip buralara arzularımız olarak sahip çıkın buralar sizin diyorum genç kadın arkadaşımız da sistemli bir şekilde eğitim yapmaya başlayacak zaten onun nüvelerini de oluşturmuştuk. Kadın meclisimiz de var yani dostlarım ve arkadaşlarımızın da etkin ve yetkin olmasıyla ve dayanışma ile bu kadın eğitimini hayata geçiririz. Proje yaparak genel merkeze de iletmıştim. Kadın eğitimi ve gençlik eğitimi doğrusu biraz bize bir proje hazırlayalım. Bu projeden dolayı da bir TL. gelsin. Bu TL yani mahallelerde eğitim ne her ne kadar kolay gibi olsa da kadınlar bulaşığı da yıkayıp geleyim, çocuğu okuldan alayım geleyim derken katılamaya biliyorlar. Amaç kadını evden çıkarmaksa, deniz kenarında bir yer ayarlayıp bir hafta kadını evden alacaksın götüreceksin, kadın orada bir hafta öğleden sonra denize girecek, öğleden önce dersini alacak gibi, hem tatilini yapacak çünkü birçok kadınıımız daha deniz görmemiş şekilde. Hem de eğitim vereceksin. Döndüğünde birey olarak topluma katacağısın. Derler yani kadını eğitirsen bir aileyi erkeği eğitirsen bir kişiyi eğitirsin. Ben bu lafa gerçekten çok inanırım. Eğer kadın eğitilmiş ise gerçekten aileye gidiyorsun senden sonra gelen usul ve furuğ deriz ya, miras hukukuna göre çocukların da daha eşitlikçi, daha demokrat, daha hayata farklı bakan bireyler olarak geliyorlar. Eyleme gideceğim zaman anama ana

İbrahim Kaypakkaya'yı anlatıyorlar diye gidiyordum. Anam dizine vuruyordu. Yalan söylüyordum ve çocuğum bana yalan söylemiyor. Niye söylemiyor, çocukları bir tık daha taşımayı beceren kadınlarız biz, bizden sonraki kuşak daha da bir düzgün olacak. Ben anama söylediğim yalanlardan dolayı vicdan azabı çekerim. Mezarın başına da “ana şu konuda sana yalan söyledim ben eyleme gidiyordum ama sana bunları söylüyordum” dedim, özeleştiri.

Sultan: Çok güzel. Umudun Kadınları Dergisi olarak daha çok engelli kadınlara yönelik çalışmalar yapıyoruz, yazılar hazırlıyoruz, röportajlar yapıyoruz. Şimdi sizin Mamak şube olarak Pir Sultan Abdal Kültür Derneğinin engelli kadınları içinize almak gibi bir politikanız var mı?

Fadime: Bizim dışımızda değil hiç kimse, hiçbir birey, yani bütün ilerici, demokratlar bizimle. Öyle olmalı, olmazsa olmaz. Engelli lafını daha çok sizin kadar kabullenemiyorum yani kolunun olmaması da bacağının olmaması engelli anlamına gelmiyor. Hele topluma dönün bir bakın, herkes beyin engelli yani ben onlara daha çok engelli diyorum.

Sultan: Beyin engelli derken herhalde bakış açısından söz ediyorsunuz.

Fadime: Yobaz, gelin bizim Yozgatlı diyorum yani en beyin engellilerden bir tanesi, benim memleketim. Bizim köyden kızlar, bodylerle şortlarla Yozgat'ta gezerken kahve boşalır. Kendi yaşadığım olarak bir şey anlatayım. Sincan caddesini bilen var mı bilmiyorum ramazanmış. Ben yaktım sigarayı, üstümde mini etek, ayağımda topuklu ayakkabı yürüyorum. Bütün lokantalar boşaldı, bütün dükkanlar boşaldı. Bir baktım caddede sadece ben varım herkes bana bakıyor, ayağıma, elindeki sigaraya bakıyor. Daha yavaş yürümeye başladım, hodri meydan dercesine o caddeyi boydan boya bir güzel yürüdüm. Beyin engelli derken bunlardan bahsediyorum.

Sultan: Sizin yaşamınızın başından sonuna kadar hepsi bir mücadele.

Fadime: Yani hayat mücadele.

Sultan: Hayat mücadelesi, eşitlik mücadelesi, hak mücadelesi.

Fadime: Sol yanıma karartmadım ki, gerçekten hiç karartmadım. Nazım ustanın dediği gibi sol yanıma hep aydınlık bıraktım. Bunları anlatmayacağım. İnandığımız için yaptık. Yani ne Ahmet için yaptık ne Ayşe için yaptık ne Fatma için yaptık. Hep alanlardaydık. Pişman mıyım hayır. Hiç keşkem olmadı. keşkem sadece şu, sosyalist bir insanla evleneceğim dedim ve dediğimi de yaptım. Bütün akrabalarımı silkeledim. Ama ne hikmetse bizim sosyalistler de eve gelince kapitalist oluyorlar. Evde işte su verlerle başlıyor, yemek hazırlarla başlıyor. Sofra

kaldırırlarla başlıyor. Bunları da silkeledik. İstiyorsa çorabını oradan alsın giysin, istiyorsa çamaşır sepetine atсын, nasıl istiyorsa öyle yapsın ilgilendirmiyor.

Sultan: Siz büyük bir mücadele veriyorsunuz hem de hayatın her alanında. İş yerinde, evde, sokakta, meydanda, her yerde. Sizinle iletişim kurmak isteyen kadınlar olursa ne yapsınlar, size nasıl ulaşsınlar.

Fadime: Vallahi bizim dernek birle beş arası açık. Yazın daha çok açık. İstedikleri zaman numarasından arayabilirler. Derneğe gelebilirler.

Sultan: Derneğin adresini ve sizin numaranızı isterseniz verelim.

Fadime: 533 470 30 43 benim telefon numaram. İstedığınız gibi arayabilirsiniz. Panelist lazımsa da gelebilirim. Mesela Alevi Bektaşî Federasyonu genel sekreteriyim. İstanbul'a beni panelist olarak göturdüler. Havaalanından aldılar, oraya gittik ama kadınlar nasıl telaş halinde. Kadınlar cem evi temizliyor. Kadınlar Ankara'dan panelist gelecek diye kahvaltı hazırlıyorlar. Neyse merhaba bana da bir şalvar verin de yardım edeyim dedim. Şöyle bir yüzüme baktılar. Onlarla birlikte Cem evini temizledim. Panelist olduğumu söylemedim. Kahvaltı hazırladım. Acaba ne yer ki panelist kadınmış da ayıp olur diyorlar. Hadi kahvaltı edelim diyorum. Ayıp olur yemeyelim ya olur mu tabi bilmem ne de falan. Ben başladım yemeye, beraber oturduk, sofrayı kaldırdık. Hala şalvarımda oturuyorum, başımda da boncuklu bürük, onlardan bürük almışım, onlar gibi bağlamışım. Masa kuruldu, bizim genel başkan var beni anons etti. Oturduğum yerde şalvarı çıkardım tülbenti kenara koydum. Masanın bu tarafına geçtim. Kadınların gözlerinden akan o sevgiyi size anlatamam. Kadınların o bakışlarını size anlatamam. Hani "tut elimi elini ısıtsın, elin yüreğimi ısıtsın" hikâyesi oldu. Paneli bitirdim neredeyse beni havaya fırlatacaklar. Ay bu da bizden biriymiş, ay biz gözümüzde büyütüyormuşuz. Önemli olan budur diye düşünüyorum. Yani erk kurmamaktır, eşitlikçi davranmaktır, birlikte olmaktır, yan yana olmaktır. Ben hep bunu algılamışımdır. Yoksa ben size gelen panelistim deyip, ayak ayak üstüne atıp, sigaramı da yakıp orada oturup o kadınları ezmeli miydim? Hayır.

Sultan: Siz Fadime Türkyılmaz olarak eşitliği hayatınızın her alanına taşımışsınız. Çok tebrik ediyorum Umudun Kadınları dergisi dinleyicilerine söylemek istediğiniz son bir şey var mı?

Fadime: Umudunuzu tüketmeyin. İyi ki varız iyi ki varsınız. Yaşamın, ama evden tutun, sokaktan tutun, iş alanından tutun, kamusal yaşamdan, aklınıza neresi geliyorsa, biz kadınlar bu yaşamın neresindeyiz sorgulamaktan vazgeçmeyin. Sorguladıkça, yaşam koşullarımızın

değiştğini göreceğiz. Sorguladıkça bir adım öne gideceğiz, sorguladıkça birey olacağız. Hepimizin hızır yardımcısı olsun. Aşk ile diyorum, Alevice bitiriyorum. Aşk ile canlar aşk ile.

Sultan: Çok teşekkür ediyorum. Bugün çok renkli bir kadınla birlikteydik. Sevgili Fadime Türkyılmaz bize hem hayatını anlattı hem de mücadelesini anlattı. Ona çok teşekkür ediyorum. Şimdilik hoşça kalın. Bir sonraki röportajda görüşmek üzere.

Fadime: Yaşasın kadın dayanışması.

KADININ GÜNCEİ NİSAN

HAZIRLAYAN: Selvet BAYRAKTAR TOKAT

selvetbayraktar@hotmail.com

Merhaba değerli umudun kadınları dergisi okuyucuları ve dinleyicileri. Yine kadın konularını içeren birbirinden farklı haberlerle sizlerle. Önce başlıklar

• **Umudun Kadınları Dergisi Hak Savunucusu Sivil Toplum Kuruluşları ve Medya Temsilcileriyle buluştu**

• **Danıştay savcısı mütalaasını açıkladı: İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararı hukuka aykırı, iptal edilmeli**

• **DHA, bir muhabiri 'hamile' diye işten çıkardı: 'Biz bunlarla uğraşamayız'**

• **Kadın cinayetlerini durduracağız platformuna kapatma davası**

• **3 yıldır hapiste tutulan Suudi Arabistan'da insan hakları savunucusu Prenses Besme tahliye edildi**

• **Boko Haram'ın kaçırdığı 110 kız öğrenciden 8 yıldır haber alınamıyor**

• **Umudun Kadınları Dergisi Hak Savunucusu Sivil Toplum Kuruluşları ve Medya Temsilcileriyle buluştu**

Umudun Kadınları Dergisi, hak savunucusu sivil toplum kuruluşlarına ve medya temsilcilerine dergiyi duyurmak ve yaygınlaştırmalarını sağlamak amacıyla online toplantılar düzenledi. Toplantılarda; derginin amacı, hedefleri anlatıldı. Katılımcıların birbirleriyle tanışmasıyla başlayan toplantılarda, işaret dili çevirisi yapıldı. Derginin tanıtım videosu ile ilk sayının işaret videosundan bir kesit gösterildi. Daha sonra katılımcıların görüş ve önerileri alındı.

Sivil toplum kuruluşlarıyla 26.04.2022 Salı akşamı zoom üzerinden yapılan toplantıya yaklaşık 30 kişi katıldı. Altınokta Körler Derneği, Ayrımcılıkla Mücadele ve

Eşitlik Derneği, Kadının İnsan Hakları Yeni Çözümler Derneği, Kırmızı Biber Derneği ve Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği temsilcileri ile gönüllülerin katıldığı toplantıda katılımcılar şu görüş ve önerileri paylaştı:

-Bu çalışma belgesel yapılırsa çok güzel olur.

-Bu dergi, alandaki önemli bir boşluğu doldurdu. Engelliler yararlanacaklar, özel sektör ve yerel örgütler harekete geçecekler. Engelli çocuğu olan ailelerin, özellikle annelerin seslerini duyurmalısınız.

-İşitme engelliler sessiz dinleyicilerdir. Dergi, işaret dili ve alt yazılı olarak internette yayımlansa çok iyi olur.

-Derginin afiş ve infografiği ülke çapında billboardlarda yayımlansa çok güzel olur.

-Digital erişimi olmayanlara ulaşmanın bir yolu bulunabilir.

-Fon bulunarak engelli kadınlarla ilgili izleme çalışması yapılabilir.

-İçerik çok büyük bir özveri ve emekle hazırlanmış. Haber bültenine yer verilmesi çok anlamlı olmuş. Bilim haberlerine de yer verilebilir.

-İşitme engellilerin farkındalığı arttı. Farklı engel grupları birbirlerini daha yakından tanıma fırsatı buldular.

-Fırsat eşitliği açısından erkeklerin katılımı çok anlamlı.

Medya temsilcileriyle 27.04.2022 Çarşamba günü öğleden sonra zoomda buluşuldu. Diken Gazetesi, Dokuz Eylül Gazetesi, Eva Prodüksiyon temsilcilerinin katıldığı toplantıda, katılımcılar şunları dile getirdiler:

-Görünürlük açısından çok güzel bir çalışma. Engelli kadınlarla ilgili bir dergi çıkarıldığını yeni öğrendim.

-Genelde siyaset, haber değeri taşıyacak majör olaylarla ilgili çalışıyoruz. Engelli haberleriyle uzmanlaşmış medya temsilcileri maalesef yok. İlgi duyanlar bu alanlarda çalışıyor. Medyada az muhabir var ve çok iş yapmaları bekleniyor. Dergiyi belirli ajanslara gönderebilirsiniz. Derginin çıkması haber değeri taşıyabilir. Ancak bazı haber içerikleri medyanın i lgisini çekebilir.

-Bu tür gruplar sorun ve çözümlerini medyaya taşıyamıyor. Çünkü engelliler, ya mağdur olup kurbanlaştırılacak, ya da başarı öyküsü olacak ve kahramanlaştırılacak.

Hak temelli çalışanlar köprü görevi yapacak. Bir kişiye bile ulaşılması, önemli bir kazanımdır.

Toplantıya katılan medya temsilcileri, haber yayımlama, köşelerinde yazma, röportaj yapma gibi desteği vererek derginin kamuoyuna duyurulmasına katkı sunacaklarını belirttiler.

Danıştay savcısı mütalaasını açıkladı: İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararı hukuka aykırı, iptal edilmeli

Türkiye'nin **İstanbul Sözleşmesi** olarak bilinen 'Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Sözleşmesi'nden çekilmesi kararının iptali için Danıştay'da açılan dava 28 nisanda görüldü.

Danıştay savcısı, AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın sözleşmeden bir gece yarısı kararnamesiyle, Meclis'e dahi getirmeden çekilme kararı vermesinin hukuka aykırı olduğunu belirtti. Kararın iptal edilmesini talep etti.

Heyet, kararını daha sonra yazılı bir şekilde açıklayacağını belirterek duruşmayı sonlandırdı.

Kadın örgütlerinin duruşmaya 'güçlü katılım' için günler öncesinden yaptığı çağrılarla İstanbul başta olmak üzere Ankara, Diyarbakır ve farklı illerden gelen çok sayıda kadın, sabahın erken saatlerinde Danıştay önünde toplandı. Danıştay bahçesine arama noktaları kuruldu ve kadınlar arama noktalarından geçerek içeri girdi.

Duruşma öncesi kadınlar ve avukatlar Danıştay'ın önünde bir basın açıklaması yaptılar.

Eşitlik İçin Kadın Platformu (EŞİK) tarafından yapılan açıklamada, "Kendini üstün görenlerin hukukuna karşı, hukukun üstünlüğü ilkesine sahip çıkmak için Danıştay'dayız İstanbul Sözleşmesi'nden vazgeçemeyeceğiz" denildi.

Verilecek karar Türkiye'de kendini üstün görenlerin hukukunun mu, hukukun üstünlüğünün mü hâkim olacağına dair de belirleyici olacak. "Bizler, kadınlara karşı her türlü şiddetin ve başta kadınlar, çocuklar, LGBTİ'lerin maruz kaldığı ev içi şiddetin; insan hakları ihlali olduğunu belirten, devlete, şiddeti önleme ve mağduru koruma yükümlülüğü getiren İstanbul Sözleşmesi'nden vazgeçmedik, vazgeçmiyoruz, vazgeçmeyeceğiz" ifadelerine yer verildi.

Danıştay 10. Dairesi'nde 200'ü aşkın yürütmenin durdurulması talebinin 5 üyeden 3'ünün oyuyla reddedildiğine vurgu yapılan açıklamada şunlar söylendi:

“Danıştay'dan olumsuz bir karar çıkması halinde bizler elbette ki hukuki ve siyasi mücadelemizi sürdüreceğiz. Anayasa'ya aykırı olan bu Cumhurbaşkanlığı Kararı'nı Anayasa Mahkemesi'ne taşıyacağız. İç hukukta sonuç alamazsak, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi dâhil uluslararası mekanizmaları harekete geçireceğiz. Kadınlara ve Türkiye'ye daha fazla zarar vermeyin, zaman kaybettirmeyin. Kadınların hayatları ile daha fazla oynamayın. Hukukun ve adaletin gereğini yapın.

Basın açıklamasının ardından avukatlar başta olmak üzere kadın örgütleri ve sivil toplum kuruluşları, sırayla duruşmanın yapılacağı konferans salonuna alındı. 550 kişilik salon tamamen doldu.

Bugünkü duruşmanın Danıştay tarihinde bir ilk olduğuna dikkat çeken heyet başkanı, “İlk defa bu kadar çok katılımlı bir duruşma yapacağız” dedi.

Avukat Oya Aydın Göktaş'ın savunma yaptığı sırada kapasite yetersizliği nedeniyle duruşma salonuna alınmayan ve dışarda bekletilen kadınlara polis müdahale etti. Kadınlara müdahale haberinin salona gelmesiyle avukatlar tepki gösterdi ve kadınların salona alınmasını istedi.

Avukatların bu talebine mahkeme başkanı, “Salonun göçmesinden endişe ediyorum” dedi. Yapılan istişarelerde mahkeme heyeti, dışarda bulunan kadınların salona alınmasına karar verdi.

Davacılar arasında ilk savunmayı 29 Ekim Kadınları Derneği Genel Başkanı avukat Şenal Sarihan yaptı. Sarihan, "İstanbul Sözleşmesi'ni bize iade edin" diyerek, “İstanbul Sözleşmesi kadının, çocuğun, cinsel yönelimleri farklı olanların onurunu koruyor. Mustafa Kemal Atatürk, “Ey Türk kadını siz omuzlarda taşınmaya layıksınız, yerde sürüklenmeye değil” der. İstanbul Sözleşmesi, bütün dünya kadınlarının kazanımıydı. Yaşamın içinde bu sözleşme hala yürüyor. Elimizdeki silah dava açmaktı, açtık. Bizim koruduğumuz yaşam hakkımız. Biz yaşamak istiyoruz” ifadelerine yer verdi.

Sarihan'ın ardından savunma yapan avukat Oya Aydın Göktaş da katledilen kadınları hatırlatarak şunları söyledi:

"Biz burada İstanbul Sözleşmesi'nin imzalanmasının sebebi Nahide Opuz, cinsel yöneliminden dolayı babası tarafından öldürülen Ahmet Yıldız, Münevver Karabulut, Ceren Damar, satılan zorla evlendirilen Suriyeli kız çocukları adına yani kendimiz adına buradayız. Ben kendi adıma, annem adına, kızım adına İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararının neden

hukuksuz olduğunu anlatacağım. Bu davanın esası, İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararının Anayasaya aykırı olup olmadığıdır. İstanbul Sözleşmesi, bu topraklardan doğdu.

Ankara Barosu adına Türkiye Barolar Birliği Başkanı Erinç Sağkan savunma yaptı.

Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararının 'hukuksuz' olduğunu söyleyen Sağkan, "Dosyanın hukuki değerlendirmesinde sorulması gereken konunun uluslararası anlaşmaların yürütmeye ilişkin bir konu olup olmadığıdır. Dolayısıyla buradaki fesih kelimesinin doğru olmadığını, kastedilenin çekilme olduğunu hepimiz farkındayız. Çekilmenin de Meclis iradesiyle olması Anayasal bir zorunluluktur. Bu yüzden de Cumhurbaşkanı kararı da hukuka aykırıdır. Bugün bir Cumhurbaşkanlığı kararı ile İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmek ilerde yine uluslararası anlaşma olan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nden de çıkılmasının yolunu açar. Dolayısıyla biz hukukçular bu kararnamenin sakat olduğunu düşünüyoruz" şeklinde konuştu.

Ankara Barosu Kadın Hakları Merkezi Başkanı Ceren Kalay Eken, İstanbul Sözleşmesi'nden çıkma kararının bir gece yarısı alınan keyfi, makam kararı olduğunu vurguladı. "Millet iradesi olmadan çıkılan bu sözleşmenin kamu yararına olmadığını düşünüyorum" dedi.

Ankara Barosu adına söz alan Seher Duygu Çilddoğan, İstanbul Sözleşmesi'nden çıkma kararının LGBTİ+ hakları üzerindeki etkisini anlattı.

Sözleşmeden çıkıldığından bu yana LGBTİ+'lere karşı şiddetin arttığını vurgulayan Çilddoğan, şunları söyledi:

"Sözleşme 'Eşcinselliği normalleştirmeye çalışan kesim tarafından kullanılmıştır' diyerek devlet LGBTİ+ bireyleri hedef göstermiştir. Bu süreçte LGBTİ+'lerin varlığı kriminalize edildi, kolluk şiddeti arttı, çekilmeden sonra 45 kişinin hakları ihlal edildi. Gökkuşluğu bayrağı bile düşmanlaştırılarak yasaklandı. Bugün geldiğimiz noktada LGBTİ+'lerin can güvenliği kalmamıştır. Bu yüzden İstanbul Sözleşmesi'nden çıkma kararının iptalini talep ediyoruz diyerek sözlerini bitirdi.

Diyarbakır Barosu Başkanı Nahit Eren, baro adına yaptığı konuşmada Cumhurbaşkanlığı kararının iptalini talep ederek, "Bugün bu salondan çıkan karar ne olursa olsun, bu salondaki her bir aktivist İstanbul Sözleşmesi'nin ruhunu yaşatmaya devam edecektir" ifadesini kullandı.

Duruşma sırasında söz alan avukatların ifadeleri, salonda bulunan katılımcılar tarafından sık sık alkışlanarak kesildi.

Mahkeme başkanı bu durum için “Ben alkışlamanıza karşı değilim ama zaman kaybı oluyor” dedi. Salonda bulunan kadın örgütlerinin temsilcileri ve avukatlar, mahkeme başkanının bu sözlerine de alkışla karşılık verdi.

Duruşmada Tekirdağ Barosu adına konuşan avukat Hülya Gülbahar ile Erzurum Barosu adına söz alan Türkiye Barolar Birliği Başkan Yardımcısı Sibel Suiçmez’in konuşmaları da salonda büyük alkış aldı.

İstanbul Sözleşmesi’nden çıkılmasının toplumda karşılığı olmadığını dile getiren Gülbahar, “Bu sözleşmeye karşı çıkanlar kadınlara şiddetin normalleşmesini istiyor, çocuk istismarı ve çocuk evliliklerinin önünü açmak istiyor, çocuk işçiliğinin önünü açmak istiyor. Heyetinizin önünde çok önemli bir hukuki problem var. Buradan iptal kararı vermenizi istiyoruz” şeklinde konuştu. Gülbahar’ın konuşması salonda uzun süre alkışlandı.

Erzurum Barosu vekili olarak konuşan Sibel Suiçmez, beş kişiden oluşan Danıştay Heyetine, “Hiçbir güçten korkmadan karar vermenizi bekliyoruz” diye seslendi. Suiçmez, konuşmasının devamında şunları söyledi:

“Biz Türkiye’de de hakimler var demek istiyoruz. Ne olur sizler de yargı yetkisinin gaspına izin vermeyin. Bugün burada hukuk olun, umut olun. Biz buraya binlerce kadının kanını, umudunu, çığlığını getirdik. Getirdiğimiz çığlıkları, umutları ve kanları siz değerli yargıçlarımızın omuzlarına bırakıyoruz.”

TBB Başkan Yardımcısı Suiçmez’in konuşmasının ardından söz alan Erzurum Barosu vekili Yelda Koçak’ın salonu selamlamasıyla başlayan konuşmasına, Danıştay Heyeti Başkanı, “Burası şov yerleri değil. Sükûnetle duruşmayı yapalım” dedi. Heyet başkanının sözleri salonda tepki çekti.

İstanbul Sözleşmesi’nden çıkma kararına karşı açılan davada, Cumhurbaşkanlığı vekilleri de savunma yaptı.

Cumhurbaşkanlığını temsilen duruşmada söz alan avukat Fatma Turan Taşdemir, idarenin kararının hukuka uygun olduğunu söyledi.

Cumhurbaşkanlığında görevli Emre Topal ise İstanbul Sözleşmesi’nden çıkma kararının Anayasa’ya ve hukuka uygun olduğunu ifade ederek şöyle konuştu:

“İstanbul Sözleşmesi’nin iptal edilmesi kadına yönelik şiddeti artırmamaktadır. Kadınlara karşı şiddet uygulayan kim olursa olsun karşısında Türkiye Cumhuriyeti’ni, hâkim ve savcılarını, polisleri bulacaktır. Davacıların başvurularının çoğu Türk hukukun esasına hiçbir biçimde uymayan, birbirinden özensiz kopyala/yapıştır dilekçelerdir.”

Topal, fesih kararnamesinin hukuka uygun olarak tesis edildiğini, İstanbul Sözleşmesi'nin feshedilmesinin kadınların hayatını tehlikeye atmadığını söyledi.

Meclis onayı ile imzalanan uluslararası sözleşmelerden Meclis onayı aranmadan çıkılabileceğini belirten Topal, şöyle devam etti:

“Antlaşmaların onaylanması ve sona erdirilmesi yürütme fonksiyonuna ilişkindir. Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile Cumhurbaşkanının TBMM'nin onayı olmaksızın yürütme yetkisini kullanması mümkündür. Dolayısıyla davacı tarafının iptal isteminin reddedilmesini talep ediyoruz. Biz Cumhurbaşkanımızın kararlarının doğruluğunu uluslararası kurum veya örgütlerin kararları doğrultusunda değerlendirmiyoruz.”

Cumhurbaşkanlığı temsilcilerinin savunmalarına karşı davacı avukatları söz alarak konuştu. Davalı temsilcisi Emre Topal'ın “Uluslararası Sözleşmelerden çıkılırken Meclis onayı gerekmez” sözlerine cevap veren Gelecek Partisi Genel Başkan Yardımcısı Serap Yazıcı, “25 yıllık hocalık hayatımda bir öğrencim soruma böyle cevap verse sıfır verirdim” dedi.

Savunmaların ardından Danıştay Savcısı Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin iptalini talep etti. Mahkeme heyeti, kararın daha sonra yazılı açıklanacağını ifade ederek duruşmayı sonlandırdı.

DHA, bir muhabiri 'hamile' diye işten çıkardı: 'Biz bunlarla uğraşamayız'

Demirören Haber Ajansı Sinop Temsilcisi Deniz Özen, yaklaşık 2,5 yıldır DHA'da çalışan Irmak adlı mesai arkadaşının hamile olduğu gerekçesiyle işten çıkarıldığını dile getirdi.

Bir video yayınlayan ve kimlik kartını yırtarak istifa ettiğini söyleyen Özen, DHA Genel Müdürü Celal Korkut'un işten çıkarılan muhabire "Sen şimdi anne olacaksın, çocuğun hastalanır, süt iznin falan olur, sen hastalanırsın biz bunlarla uğraşamayız. Bu nedenle seninle çalışmak istemiyoruz" dediğini aktardı.

DHA'yı aile olarak bildiklerini ama yanıldıklarını ifade eden Özen; “Ben Deniz Özen olarak bugün itibari ile DHA ile ilişkiyi kesiyorum, kimlik kartımı da yırtıyorum. Biz mesleğimizi onurumuzla yapıyoruz ve Irmak arkadaşımıza yapılan bu olayı esefle kınıyoruz, takdiri siz kamuoyuna bırakıyoruz” dedi.

Söz konusu olay tepki çekerken; DİSK Basın-İş Sendikası da bir açıklama yaptı. Yapılan açıklamada, "Samsun'da DHA için sözleşmeli muhabirlik yapan Zeynep Irmak Öcal sırf anne olduğu için işten atıldı. Bu cinsiyetçi tutumu, ayrımcılığı kınıyoruz, herkesi ‘Cinsiyetçi DHA’ demeye çağırıyoruz" denildi.

Kadın cinayetlerini durduracağız platformuna kapatma davası

Her yıl 400'ün üzerinde kadının öldürüldüğü ya da şüpheli şekilde ölü bulunduğu Türkiye'de, kadınlara yönelik cinayet, cinsel saldırı ve her türlü ayrımcılıkla mücadele etme adına faaliyet gösteren Kadın Cinayetlerini durduracağız Platformu'na, İstanbul Valiliği İl Sivil Toplumla İlişkiler Müdürlüğü tarafından kapatma davası açıldı. Platform, 2 Aralık 2021'de açılan davanın gerekçesi olarak ise kendilerinin 'Kanuna ve ahlaka aykırı faaliyet yürütmesinin' gösterildiğini belirtti.

Kadın haklarını savunma kisvesi altında aile mefhumunu yok etmekle ve aile yapısını parçalamakla suçlanan platformun temsilcisi Melek Önder yaptığı açıklamada; Platformun 12 yıldır kadın cinayetlerini durdurma mücadelesi verdiğini, davanın kadınların mücadelesini engelleyecek bir şey olmadığını vurguladı.

"DAHA ÖNCE DE ENGELLEMELERLE KARŞILAŞTIK"

"Daha önce de hükümetin, devletin engellemeleriyle karşılaştık" diyen Önder, bu davaların kadınların mücadelesini engelleyemeyeceğini ve kadınların her gün en temel hakları olan yaşam hakları için mücadele ettiklerini ifade etti.

Eşit ve özgür yaşamak için mücadele ettiklerini belirten Önder, mücadeleden vazgeçmeyeceklerini söyledi.

"MÜCADELEMİZDEN VAZGEÇECEK DEĞİLİZ"

Kadınların her gün boşanma hakkı için, eğitim için, eşit işe eşit ücret alabilmek için mücadele ettiğini ve bu mücadeleler nedeniyle şiddet gördüklerini, öldürüldüklerini söyleyen Önder, şu cümleleri kurdu:

"Bizler her nasıl ki kadın cinayetleri gerçeğini bu ülkede meşru mücadelemizi kabul ettirdiysek, öldürülen kadınların aileleriyle, yakınlarıyla mücadele verdiğimiz, bundan sonraki süreçte de bu mücadeleyi vermeye devam edeceğiz. Bizleri durduramayacaklar. Bizler kadına yönelik bütün ayrımcılıkları kaldırıncaya kadar da mücadelemize devam edeceğiz."

3 yıldır hapiste tutulan Suudi Arabistan'da insan hakları savunucusu Prenses Besme tahliye edildi

Suudi Arabistan'da yaklaşık 3 yıldır cezaevinde tutulan Prenses Basmah (Besme) bint Suud bin Abdulaziz Al Suud ve kızı Suhud eş-Şerif tahliye edildi.

Suudi Arabistan'daki insan haklarıyla ilgili uygulamaları belgeleyen "El-Kıst (ALQST) İnsan Hakları Kuruluşu" yaptığı yazılı açıklamada, Besme ve kızının serbest bırakıldıklarını doğruladı.

Açıklamada ayrıca tutukluluğu süresince Besme'ye herhangi bir suçlama yöneltilmediği kaydedildi.

Suudi Arabistan makamları ise konuya dair herhangi bir açıklama yapmadı.

Basında yer alan açıklamalara göre iş insanı ve yazar kimliğinin yanı sıra insan hakları aktivisti olarak tanınan Prenses Besme, Mart 2019'da tedavi görmek için yurt dışına seyahat hazırlıkları yaptığı sırada, kızlarından biriyle "sahte pasaport çıkarmaya teşebbüs" gerekçesiyle tutuklanmıştı.

Besme'nin ailesi tarafından Birleşmiş Milletlere yapılan başvuruda, prensesin ülkesi Suudi Arabistan'da yapılan ihlalleri eleştirmesinden dolayı tutuklanmış olabileceği öne sürülmüştü.

Suudi Arabistan makamları ise Prenses Besme'nin tutuklanması konusunda herhangi bir açıklama yapmamıştı.

Prenses Besme, kendisine ait resmi Twitter hesabıyla ilişkilendirilmiş internet sitesinde Nisan 2020'de yayımlanan mektubunda, herhangi bir suçlama olmadan keyfi olarak El-Hair Cezaevinde tutulduğunu ve sağlık durumunun ciddileştiğini belirtmiş, ardından hayatını tehdit eden hastalıklar için tedaviye ihtiyaç duyduğunu, amcası Kral Selman ve Veliaht Prens Muhammed bin Selman'a kendisini serbest bırakmaları çağrısında bulunmuştu.

Tutuklu bulunduğu hapisneden Kral ve Veliaht Prens'e gönderdiği mektuplara rağmen tıbbi yardım ve yanıt alamadığını belirten 57 yaşındaki Prenses, açıklama yapılmadan kızı Suhud ile birlikte hapse atıldığını ileri sürmüştü.

Boko Haram'ın kaçırdığı 110 kız öğrenciden 8 yıldır haber alınamıyor

Batı Afrika ülkesi Nijerya'da terör örgütü Boko Haram tarafından 2014'te gerçekleştirilen okul baskınında kaçırılan kız öğrencilerden 110'undan halen haber alınamıyor.

Bölgedeki ebeveynlerin ve Topluluğun, sürekli saldırılara, cinayetlere, kaçırılmalara, kundaklamalara ve diğer sayısız suça maruz kalmaya devam ettiğine işaret eden kayıp çocukların ailelerine destek olan dernek temsilcisi Iliya, bu duruma karşı hükümetin acil harekete geçmesi gerektiğini söyledi.

Şimdilik bizden bu kadar. Her zaman önerilerinizi ve eleştirilerinizi bekleriz.

Yeni sayımızda tekrar sizlerle görüşmek üzere umutla kalın.

SELVİ BOYLUM AL YAZMALIM

Öykü

ENGEL SİZSİNİZ

YAZAN: Özlem GÖKDOĞAN

ogoktogan@gmail.com

Bir şeyler onu engelliyordu, farkındaydı. Halinden hiç memnun değildi. Değiştirmek için çaba da sarf edemiyordu. Aslında nasıl bir adım atması gerektiğini de bilmiyordu. Ev işleri çok zamanını alıyor, “yoruluyorum” gibi bahaneler üreterek kendini savunmaya geçse de zamanı iyi kullanamadığının farkındaydı. O adımı bir atabilse...

Ahh o televizyon programları! “Ona büyü yapıyordu sanki.

Kendine kaç kez söz vermişti “İzlemeyeceğim artık” diye. Kocasından boşanmış kadınlar, karısını aldatmış adamlar; saçma sapan aile ilişkileri diye küçümsese de sonuçta ‘Ülkemizin gerçeği,’ diyerek iradesine yenik düşüyordu.

Ya o akıllı telefonlar? Telefonu eline alınca zamanın nasıl geçtiğini anlamıyordu. Çocuklarının bile diline düşmüştü... Haklıydılar, telefonla çok konuşuyordu ancak bunun için de bir savunma mekanizması geliştirmişti kendince:

“Her türlü bilgi artık telefonda”

Kendini bu mazeretlerle kandırır da uzun süredir yeni bir şey öğrenemediğinin farkındaydı. Hep aynı sözler, hep aynı bakış açısı dönüp duruyordu sosyal medyada ya da kafasının içinde. Peki, onu, farklı davranmaktan alıkoyan neydi? Neden silkinemiyordu bir türlü? Neden hayatını bu aptal kutusuna esir etmişti? Onun engeli neydi? Bunu sordu kendine.

“Spor yapacak bacaklarım mı yok? Kitap okuyacak gözlerim mi yok? Okumayı hep erteliyorum, neden? Onları idrak edemeyecek zihinsel engelim mi var? Kulaklarım mı duymuyor da dünyanın alt üst oluş haykırıışlarına kulak asmıyorum. Kendimi bu miskinliğe kaptırışımın gerçek engeli nedir?” diye sorgulamaya başlamıştı artık...

“Benim engelim ne? Hiçbir şey üretmeden mış gibi yaşamak, sadece sosyal medyada fotoğraflarımın beğenilmesini istemek nasıl bir acizliktir? Gerçek fiziksel engelim olsa, hepsinin bir çaresi, eğitimi, teknolojik desteği var. Ama benim asıl engelim içimde! Bir türlü

yenemediğim, irade koyamadığım, hayatta ben de üreterek varım diyemediğim o büyük ve aşılmaz zannettiğim engel... “

Bu engeli aşmanın tek çaresi ise üreterek var olmak.

Kararını vermişti; umutla bakıyordu artık gelecek çaba içeren günlere...

YÜREĞİMİZDEN TAŞANLAR

SENİN ADIN IŞIK OLSUN

YAZAN: Hasibe BOZTEPE

hatice.gezgintepe@hotmail.com

Ödül: Görülmeyen-gazete Kentim Şişli Altınokta İstanbul Şubesi tarafından düzenlenen şiir yarışmasında birinci olmuştur.

Sana, ışıgım, dedim bir gün doğumu.
Ellerimi budarken mayhoş bir elmanın tadı,
İçimden geçtin sayısız kereleler koşar adım.
Öyle aşına, öylesine cana yakın.
Adıma kuşlar konarcasına, gözlerim oldun.
Saçlarımdan çok sevdim seni,
Güldün, gül derdim,
Güldün, bire bin verdim günebakan çiçeği gibi.

II

Acıyı bal eylediğim geceler şahidim ki,
Kurudum susuz topraklar gibi.
Kurudum yaslara karışarak.
Sisler biriktirdim hoyrat, soğuk ve aykırı.
Dil yordamıyla sustuğum ne varsa kustum kan kırmızı.
Göğüme dedim bir ay doğsa, yıldızlara tutunarak.
Hecelerim yağmur kadar duru ve berrak,
Şiir olup çiçeklendi yüzümdeki çukurda,
Ki ben, aynalara dönmüştüm sırtımı doğuştan.

Yürüdüm denizaşırı ülkeler kadar,
Yürüdüm, yoruldum, yoğruldu.
Yürü demişti çünkü kanatları ruhumun,
Yürü, yolun sonunda ışık var.

III

Bir ekim sabahı soludum yanardağ gibi yoksunluğumu,
Ve sordum kendime, kendisizliğimi sobelerken iç sesim,
Kaç bedene giydirilir bir ömür?
Kaç yudum su bunca yangını söndürür?
Sancıdım çokça böğürerek eşikte,
Ağladım, göz çanağımda çığırtkan bir lav...
Geberiyorum sandım kederden,
Bir güneşe bakamadım, bir de...
Kör ve kırılğan ısıklarımı yamadım oturup,
Sanki içime doğmuş gibi geleceğin,
Acı savarlar inşa ettim büyük ve görkemli,
Elde var umut, dedim, kim bilir belki...
Geldin, can suyum oldun, bakışlarında bereket...
Geldin, nura boğuldum, başka söze ne hacet?

IV

Kazdıkça, ruhumun dehlizlerinden fışkırdın dal dal...
Çok kereler fısıldadım suya, güneşe,
Baharın yazgısıyla kadıninki aynı diye.
Çoğalttıkça konuşkan ellerimiz toprağı, çiçeğı,
Yeni kelimeler türetiriz seher yelinden.
Bunca acı boşuna çekilmedi, diye yazdım sonra ruhumun kapısına, bin yıllık
inanmışlıkla,
Ki sen geldin, içime ab-u hayat suyu serperek.
Geldin, kara kışlarımı ilkyazlara bürüyerek.
Senden gayrı hangi gelişe gönöl böyle sevinir bilmem ki ben?

Hep gül, hep gel, hep çocuk kal sen.

V

Sana oğul dedim, oğlum dedim,
Gözlerimden sayısız Havva geçti.
Sana yavrum dedim, kuzum dedim,
Göğsümün sol yanına katar katar yusufçuklar tünedi
Nasıl derin, ne kadar ulu sevdim seni!
Elini tuttum, koydum heybeme gülüşünü,
Işığa benzeyen bir şey vardı avuçlarında.
Oysa ben ışık nedir bilmem ki.
Bilmedim rengini sütün, yalnızlığın, bulutların.
Söylediler dinledim; dinlediler söyledim aynalardan ölesiye korktuğumu.
Sana gelene kadar kıyısızdım, çöldüm çıldırasıya.
Bana gelene kadar sen, kadındım ama yarım dım hala.
Ah be çocuk, ah be!..
Ne iyi ettin de üfledin kabuk bağlayan yaralarım!
İyi ki geldin, bağdaş kurdun kadınlığımın anne yanına.
Ülkemi cennete çeviren ayaklarına sağlık!
Güldün ya, sevdin ya...
Benim sırtım yere gelmez artık.

VI

Dedim ki, ışıksın sen,
Dokununca bildim bunu.
Dedin ki, annemsin sen,
İçine çekince kokumu.
Göverdi dallarım tomurcuk tomurcuk...
Sen benim beşinci mevsimim oldun çocuk.
Doğdun bir orman gibi hür,
Yuva yaptın evimizi.
Güldün, yürüdün...

Şahlandırдың içimizde acıyla kışneyen benliğimizi.
Sevdin, sevdirdin katıksız.
Meğer ne güzel şeymiş başkasında görmek kendini.

VII

Senin adın ı ışık olsun, senin adın umut...
Sen bana evlat ol, ben sana ana yurt.
Güneşe erelim basamak basamak, şiire değelim.
Çocuk kalpli bir uçurtma, uçurtma kalpli bir çocuk gibi,
Benlerden bizler var ederek, aza çoklar ekleyerek masalsı ve anaç,
Kök salalım bir kırkikindi yağmurunun iz düşümünde; hep genç, hep sıcak.
Çünkü adı ışık olanın saçına düşmez hiç ak.
Ki sarılmak... karaladığımız alfabelerden ırak,
Yaşamak gibi insanca, sevmek için yaşamak.
Sen işte böyle gül,
Ben devşireyim kitap ayraçlarından sonsuzluğu ırmak ırmak.
Ve ben...
Gülüşünü her öptüğümde bir daha doğurayım seni.
Ve sen...
Gözyaşını her sildiğimde, yine, yeniden annen yap beni.

UMUT ŞARKILARI

YÜZÜNÜ DÖKME KÜÇÜK KIZ

<https://www.youtube.com/watch?v=lDruvdSyVNo>

Söyleyen Sezen Aksu

Söz / Müzik: Bülent Ortaçgil

Yüzünü dökme küçük kız

Bırak üzölmeyi

Yalnız sen misin bi' düşün

Unutan sevmeyi

Her siyahın bir beyazı

Gecelerin gündüzü de vardır

Yüzünü dökme küçük kız
Kızma onlara
Yalnız sen misin bi' düşün
Zincir oranda, buranda
Her tutsağın bir kaçışı
Uykunun uyanışı da vardır
Yüzünü dökme küçük kız
Yaşamın anlamını bul
Sonra dinle kendini
Yolunu bil
Her siyahın bir beyazı
Gecelerin gündüzü de vardır
Her siyahın bir beyazı
Gecelerin gündüzü de vardır